

Kvarsebo

- det hållbara samhället vid vattnet, där natur, kultur och gemenskap möts!

Utvecklingsplan 2026

December 2025

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning.....	4
2	Kvarsebo i Utveckling	5
2.1	Vision.....	5
2.2	Strategisk Inriktning	5
2.3	Prioriterade utvecklingsområden och Projekt	5
3	Utvecklingsområde Attraktion.....	6
3.1	Upprustning av strand och bad	6
3.2	Scen vid Klintvallen	7
3.3	Kvarsebos digitala visibilitet.....	9
3.4	Rekrytera barnfamiljer	10
3.5	Attraktivt för företagare.....	11
3.6	Utveckling av natur och friluftsliv.....	12
3.7	Aktivera oanvända fastigheter	13
3.8	Obemannad kajak- och SUP-uthyrning	14
3.9	Trafiksäkra cykelstråk	15
4	Utvecklingsområde Bostäder	17
4.1	Bygga hyreslägenheter	18
4.2	Byggklara tomter	20
4.3	Serviceboende och lokal hemtjänst i Kvarsebo	21
5	Utvecklingsområde kommunikation/infrastruktur.....	23
5.1	Skolskjuts i turtabell.....	23
5.2	Samåkningsapp för Kvarsebo	24
5.3	Matarbuss till Djurparken	25
5.4	Pendlarparkering vid Djurparken	26
5.5	Cykelvänliga leder till Kvarsebo	27
5.6	Tillförlitlig färjetrafik	28
5.7	Prioriterad snöröjning.....	29
6	Utvecklingsområde Skola	31
6.1	Sol- och regnskydd till förskolan.....	31
6.2	Marknadsföring av skolan	32
6.3	Global vänort i Nepal.....	33
6.4	Skolskjuts öppen för allmänheten	35
6.5	Rörelseprojekt	36
6.6	Skol T-shirts.....	37
7	Utvecklingsområde Service	39
7.1	Servicepunkt och servicehus	39
7.2	Digital handel/Utlämningsställe	40

	3
8 Slutord -Nästa steg	42
Bilaga 1. Från Då till Nu – Kvarsebos historia i korthet	43
Bilaga 2. Fakta Kvarsebo.....	45
Områdets Karta.....	45
Fastigheter	45
Befolkning och demografi	46
Utbildning.....	46
Inkomster	47
Pendling	47
Entreprenörer/företagare	48
Bilaga 3. Kvarsebo byaråd och föreningsliv.....	49
Byarådet.....	49
Föreningar	49
Andra organisationer i byarådet:.....	50
Bilaga 4. Utvecklingsplan Process 2025.....	51
Process	51
Tidplan	51
Bilaga 5. Miljö och hållbarhet i Kvarsebo.....	53

1 Inledning

Kvarsebo har en lång och betydelsefull historia och här har människor i över 11 000 år levt och verkat i mötet mellan Kolmårdens skogar och Bråvikens vatten (se Bilaga 1 - Kvarsebo från Då till Nu)

Den tradition av samarbete, självständighet och lokalt engagemang som präglar bygden lever vidare och utgör en stabil grund för framtida utveckling. I Kvarsebo bor drygt 400 personer permanent, ungefär lika många är deltidsboende och orten lockar dessutom många besökare som tar del av aktiviteter. Se mer fakta Bilaga 2.

Här finns en stark och levande gemenskap och ett mycket förenings- och kyrkoliv, 12st aktiva föreningar (se Bilaga 3 Byaråd och Föreningar) När arbetet med utvecklingsplanen inleddes vid ett stormöte i september deltog över 80 personer, och mötet resulterade i att fem utvecklingsområden prioriterades: Bostäder, Skola, Kommunikation, Service och Attraktion

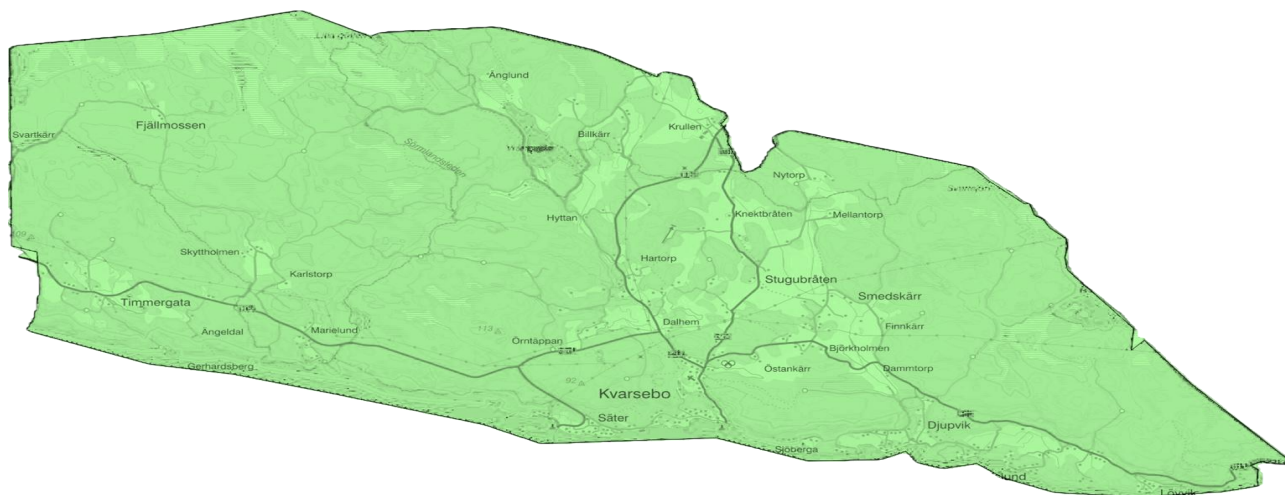
För varje område bildades en skrivargrupp, och totalt har omkring 30 personer under hösten 2025 engagerat sig i detta arbete och energin har varit hög. Processen har präglats av öppenhet och delaktighet, med stöd av den ekonomiska analys som SCB tagit fram för Kvarsebo. Se mer detaljer kring processen i Bilaga 4

Arbetet avslutades med ett uppföljande stormöte i början av december där över 50 personer deltog. Utvecklingsplanens alla projekt presenterades. Nästa steg är att förverkliga våra planer och för att säkerställa detta arbete fortsätter har en projektgrupp tillsatts. Utvecklingsplanen är ett levande dokument som fortlöpande kan utvecklas och ge Kvarsebo fortsatt goda möjligheter att vara en hållbar, attraktiv och livskraftig plats i regionen.

Arbetet för att bevara områdets naturvärden görs kontinuerligt i byn, Se Bilaga 5 Miljö och Hållbarhet. Samtliga utvecklingsprojekt har också tagit hänsyn och inkluderat detta viktiga ämne.

Byarådet december 2025

2 Kvarsebo i Utveckling

2.1 Vision

Kvarsebo ska vara en levande och attraktiv plats för boende, besökare och företag. Tillsammans, över generationer, bygger vi ett inkluderande och hållbart samhälle där alla kan känna samhörighet och stolthet.

2.2 Strategisk Inriktning

- Attraktiv livsmiljö – utveckla bostäder, service och mötesplatser för alla åldrar.
- Befolkningstillväxt – öka invånarantalet genom att locka barnfamiljer och distansarbetare samt skapa goda förutsättningar för pendlare.
- Säkerställa att Kvarsebo skola och förskola har långsiktiga förutsättningar att utvecklas och växa – ”Den lilla skolan med det Stora hjärtat”
- Näringslivsutveckling – skapa förutsättningar för småföretag, turism och lokala tjänster så att fler kan både bo och arbeta i Kvarsebo.
- Skapa ekonomiska förutsättningar för fortsatt utveckling – tex genom att Aktiv arbeta för att söka de bidrag som går att söka och stimulera till att en större andel av våra gemensamma resurser stannar i vår by (idag 10%)
- Hållbarhet & Miljö – värna natur och kulturarv, satsa på grön teknik.
- Bygga ett starkt varumärke kring ”Kvarsebo - det hållbara och attraktiva samhället vid vattnet, där natur, kultur och gemenskap möts”.

2.3 Prioriterade utvecklingsområden och Projekt

Workshopen vid Byns stormöte den 22:e september resulterade i att 5 utvecklingsområden prioriterades. Skrivargrupperna bildades av Gruppledare samt frivilliga medlemmar. Under punkt 3-7 beskrivs de projektförslag som respektive skrivargrupp tagit fram.

Tot. 27st Projekt: Attraktion 9st, Bostäder 3st, Kommunikation 7st, Skola 6st, Service 2st

3 Utvecklingsområde Attraktion

Projektgruppen Attraktion i Kvarsebo har syftet att utveckla bygden och stärka dess attraktionskraft, både för boende, besökare och företagare. Den driver idéer och projekt som bidrar till att Kvarsebo blir en ännu mer levande, tillgänglig och hållbar plats.

Utgångspunkten är att ta till vara Kvarsebos unika natur, gemenskap och läge vid Bråviken, och att genom samverkan skapa konkreta förbättringar och nya möjligheter. Arbetet omfattar tio prioriterade projekt som spänner över flera områden, från obemannad kajakuthyrning och cykelsatsningar till utveckling av Kvarsebo strand, friluftsliv och samarbete med entreprenörer.

Med visionen om ett attraktivt, aktivt och välkomnande Kvarsebo vill gruppen inspirera till framtidstro, engagemang och lokal stolthet.

3.1 Upprustning av strand och bad

Vi vill rusta upp och utveckla Kvarsebobadet och stranden mellan Hagstuguviken och gamla färjkajen för att ta den till nästa nivå vad gäller utnyttjande och tillgänglighet. Genom att säkra rasdrabbade delar, förbättra tillgänglighet, utveckla lekplatser och återställa historiska platser som Klintbron skapar vi en attraktiv mötesplats vid vattnet för alla åldrar.

Nuläge: Trädäcket öster om Kvarseboån är avspärrat på grund av rasrisk. Gamla färjkajen är avstängd och byggnaden vid kajen förfaller och är snart bortom räddning. Parkeringen mellan mastkranskajen och färjkajen måste ses över då det finns viss rasrisk mot havet. Badplatsen och området omkring har varit något vi varit stolta över i Kvarsebo och vår "port" till havet, men är nu i akut behov av upprustning. Kommunen äger området och anläggningarna.

Målgrupp & nytta: Badplatsen och området omkring är attraktivt för både boende och besökare i alla åldrar. Boende får tillbaka tillgång till Kvarsebos mest uppskattade gemensamma plats med ökad trygghet och tillgänglighet. Besökare lockas av en vacker, säker strandmiljö. Lokala företagare som café och kiosk får ökat kundunderlag.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: L

Kontaktperson: Claes Wärner

Projektgrupp: Attraktion

Effektmål & indikatorer: Sommaren 2026 - inga avstängda delar av stranden. Hög tillgänglighet på badet inklusive badramp och ytterligare pontonbrygga samt åretruntöppen toalett. År 2028 - utökad badstrand väster om nuvarande. År 2030 - återställd Klintbro och vandringsled mellan Kvarsebo och Djupvik. Mätbart ökat besökarantal och positivt omdöme i besöksenkät.

Risker & hinder: Svårigheter att få kontakt och konkreta besked från kommunen. Komplicerat att självfinansiera eftersom kommunen är markägare till stora delar. Långa handläggningstider för tillstånd. Beroende av kommunens budgetprioriteringar. Risk att delar av anläggningen måste

stängas permanent om åtgärder dröjer.

Finansiering: Eftersom det rör kommunens mark och byggnader hoppas vi på full finansiering från kommunen. Byrådet och frivilliga kan bistå med arbetskraft. Eventuellt Leader/landsbygdsprogram, regionala utvecklingsmedel, tillgänglighetsbidrag eller turistsatsningar.

Drift & förvaltning: Kommunen äger området och står för drift och framtida underhåll av kaj, byggnader med mera. Byrådet/Båtklubben sköter underhåll av toalett och markytor mot stipulerat skötselbidrag och elbidrag. Årlig kostnad: Kommunen M, Byrådet XS-S.

Genomförande: En felanmälan till kommunen är redan gjord. Projektet genomförs stegvis med tydliga prioriteringar:

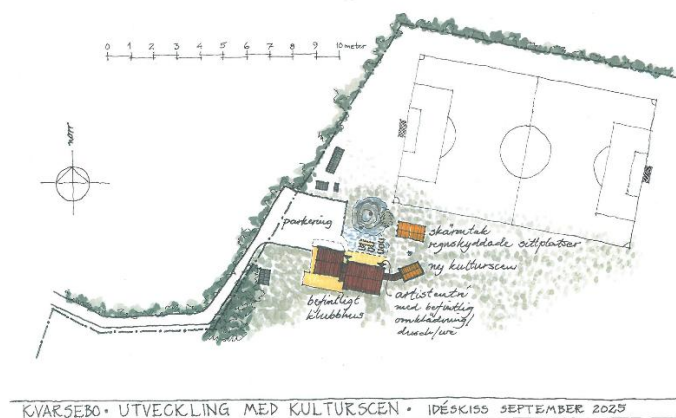
- **Fas 1 (2026) - HÖGSTA PRIORITET:** Renovering av trädäck och tillgänglighet. Kommunen renoverar kaj. Inköp av pontonbrygga för effektivare vågbrytare till badet. Öka tillgängligheten genom montering av lämplig ramp och åretruntöppen toalett. Byrådet och frivilliga bygger nytt trädäck öster om Kvarseboån.
- **Fas 2 (2026-2027) - HÖG PRIORITET:** Åtgärda gamla färjkajen. Kommunen ser över parkering och skoning mot havet samt ger stöd till renovering av huset vid kajen. Byrådet och frivilliga renoverar huset och bygger ett trädäck för rekreation och andra evenemang inom kultur och idrott för alla åldrar.
- **Fas 3 (2027):** Utveckla lekplats och strandvård. Kommunen köper in och anlägger mer lekredskap till badet samt stängslar in området som skydd mot trafik. Byrådet och frivilliga rensar upp hundbadet och rensar strandlinjen från badet till Hagstuguviken (årlig skötsel etableras).
- **Fas 4 (2028):** Utöka badstrand. Kommunen köper in sand, muddrar och anlägger utökad badstrand väster om nuvarande samt köper in två nya pontonbryggor. Byrådet och frivilliga utför arbetet.
- **Fas 5 (2028-2030):** Återställa historiska platser. Kommunen och Byrådet med frivilliga återställer Klintbron och vandringsleden mellan Kvarsebo och Djupvik. Avtal tecknas med privata markägare. Telehuset rivs och gamla väntsalen återinstalleras.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Förbättrad strandzon och sanering av rasdrabbade områden stärker den lokala vattenmiljön och motverkar erosion. Återställning och planerad nyplantering av vegetation på strandlinjen gynnar biologisk mångfald och vattenkvalitet. Material som används vid renoveringar av hus, trädäck och sandpåfyllning bör vara miljöcertifierade och långlivade för att minimera framtida underhåll och resursförbrukning.
- **Socialt:** Projektet återger boende och besökare tillgång till Kvarsebos mest uppskattade gemensamma plats. En trygg, tillgänglig och estetiskt uppgraderad strandmiljö främjar hälsa, samvaro och generationsöverskridande möten. Tillgänglighetsanpassning med ramp och förbättrade promenadstråk gör badet inkluderande även för barnvagnar, äldre och personer med funktionsnedsättning.
- **Ekonomi:** Samarbetet mellan kommun och Kvarsebo byråd innebär effektiv användning av resurser med låg driftkostnad och långsiktig avkastning i form av ökat besöksflöde och stöd till lokalt företagande. Strandområdet blir en viktig attraktion som stärker Kvarsebos varumärke och lockar besökare som genererar intäkter för lokala företag.

3.2 Scen vid Klintvallen

Vi vill bygga en scen vid idrottsplatsen Klintvallen för att utveckla möjligheterna till teater, sång, dans, idrott, rekreation och övriga framträdanden. Området har redan sittplatser, parkering, toaletter och omklädningsrum, och är handikappanpassat. Med en scen kan arrangemang genomföras i helt ny skala och locka både boende och besökare till gemensamma kulturopplevelser.

Nuläge: Idag är arrangemangen begränsade i antal och storlek. De genomförs i mycket liten skala, oftast inomhus i Christinagården. Detta begränsar möjligheterna till större framträdanden och publiktillströmning, särskilt under sommarhalvåret när utomhusaktiviteter är mest attraktiva.

Målgrupp & nytta: Boende och besökare i alla åldrar vinner på en attraktiv mötesplats för kultur och upplevelser. Både för de som vill uppträda - artister, lokala teatergrupper, dansare, musiker - och för publik som kan njuta av arrangemang i en vacker utomhusmiljö. Föreningar får bättre möjligheter att arrangera större evenemang som stärker gemenskapen.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: M

Kontaktperson: Morgan Johansson

Projektgrupp: Attraktion

Effektmål & indikatorer: Scen färdigställd och invigd vid midsommar 2026. Minst 6-8 arrangemang per år med genomsnittligt 50+ deltagare/besökare per evenemang. Ökad användning av Klintvallen som mötesplats och arrangemangsyta. Positiv feedback från både arrangörer och besökare i uppföljande enkät.

Risker & hinder: Bygglov kan ta längre tid än planerat. Väderberoende vid byggnation kan försena färdigställande. Begränsad finansiering kan kräva anpassning av scenens storlek eller utrustning. Tekniska lösningar för ljud och el kan behöva utredas mer ingående. Långsiktig drift och underhåll måste säkras.

Finansiering: Kommunal medel/anslag för kultur och fritidsanläggningar, idrottsklubbens egen finansiering, eventuellt Allmänna arvsfonden (arrangemang för barn och unga), regionala kulturmedel, Leader/landsbygdsprogram eller sponsring från lokala företag.

Drift & förvaltning: Kvarsebo Idrottsklubb arrenderar mark av Norrköpings kommun och ansvarar för byggnader och anläggningar inom området. Scenen underhålls av föreningen. Årlig kostnad: XS-S för underhåll och eventuell teknisk utrustning.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q1 2026):** Vid beviljat bidrag fastställs projektplan i detalj. Ansök om eventuellt bygglov. Teckna avtal med byggföretag. Säkra tillstånd och tekniska lösningar för el och ljud.
- **Fas 2 (Q2-Q3 2026):** Byggnation genomförs av extern byggfirma med stöd av ideella projektgrupper och Kvarsebos föreningar för enklare arbeten. Invigning planeras till midsommar 2026 med första arrangemang.
- **Fas 3 (Q4 2026):** Utvärdering av första säsongen. Justering av tekniska lösningar vid behov. Etablera underhållsplan och bokningssystem för kommande år.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Anläggningen på redan etablerad idrottsplats minimerar ytterligare naturintrång. Val av miljövänliga och långlivade byggmaterial minskar framtida underhåll.

- **Socialt:** Scenen skapar en inkluderande mötesplats där alla kan delta - både som utövare och publik. Främjar kulturellt utbud i bygden och stärker gemenskap genom gemensamma upplevelser. Handikappanpassat område gör arrangemang tillgängliga för alla. Stärker lokal identitet och stolthet.
- **Ekonomi:** Relativt låg investeringskostnad ger långsiktig nytta genom ökad attraktivitet. Kan generera intäkter för föreningar genom arrangemang. Lockar besökare som stödjer lokala företag. Ideella insatser håller driftkostnader låga. Stärker Kvarsebo som attraktiv bostadsort.

3.3 Kvarsebos digitala visibilitet

Vi säkerställer att alla attraktiva platser finns representerade digitalt med text och bild genom att registrera dem i digitala karttjänster som Google Maps, Naturkartan och AllTrails. Genom att öka kännedom om dessa platser via publicering av bilder och information, synliggör vi Kvarsebos unika natur och kultur.

Nuläge: Våra mest attraktiva platser är idag osynliga i digitala karttjänster. Exempelvis är Kvarseboklint och Skrevan inte utsatta, och Klintvallen saknar bilder och text. Detta gör att det inte går att få kännedom om lokala "smultronställen".

Målgrupp & Nytt: Besökare och boende vinner på tydliga digitala vägvisare som gör det enkelt att hitta och uppleva Kvarsebos attraktiva platser. Företag och entreprenörer vinner på ökad lokal trafik när fler besökare kan hitta och besöka området.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Martin Grape

Projektgrupp: Attraktivitet

Effekt mål & indikatorer: Samtliga platser som identifierats uppe i Google Maps senast juli 2026.

Risker & hinder: Information kan bli föråldrad om det saknas rutiner för regelbunden uppdatering, vilket hanteras genom att inkludera projektet i underhållsplan för Digital kommunikation. Tekniska plattformar kan ändra sina regler eller krav, vilket kräver kontinuerlig uppföljning och anpassningar.

Finansiering: Huvudsakligen ideell kraft/volontärarbete.

Drift & förvaltning: Förvaltas genom lokal ideell kraft. Bör ingå i underhållsplan för Digital kommunikation. Årlig kostnad: XS.

Genomförande: Projektet genomförs i följande faser:

- **Fas 1:** Tidsram: Q2 2026. Få upp stigar, leder, naturplatser och andra attraktiva platser i appar som Naturkartan och AllTrails, samt i Google Maps. Genomlysning av dessa har redan utförts och finns i dokumentet "Kartläggning, attraktiva områden".
- **Fas 2:** Tidsram: 2027. Arbeta strategiskt med Google Business Profile för lokala entreprenörer och arrangera fototävling/utmaning där lokalborna uppmanas att lägga upp sina bästa Kvarsebofoton på sociala medier med hashtag (t.ex. #MittKvarsebo) och tagga platsen.
- **Fas 3:** Tidsram: Q4 2028. Hålla workshop för lokala företag inom digital marknadsföring (se mapp "Marknadsföring").

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Ingen direkt påverkan på miljö. Genom att belysa naturattraktioner, främjas ett aktivt friluftsliv.
- **Socialt:** Ökad kunskap om lokal natur ger möjligheter till tillgång till naturen för både boende och besökare, stärker gemenskapen och ökar trivselen.
- **Ekonomi:** Bidrar till lokal turism.

3.4 Rekrytera barnfamiljer

Vi vill locka barnfamiljer bland de över 1000 anställda på Kolmårdens djurpark och Vildmarkshotellet att bosätta sig i Kvarsebo. Genom riktad information och dialog med arbetsgivaren visar vi upp Kvarsebos fördelar som bostadsort - kort resväg till arbetet, fantastisk naturmiljö, bra förskola och skola, aktivt föreningsliv och nära till skärgården vid Bråviken.

Nuläge: Brist på bostäder och konkurrens från framför allt Krokek gör det svårt att locka barnfamiljer. Många småhus i Kvarsebo utnyttjas som sommarstugor och många äldre som bor i villor saknar möjlighet att flytta till något mindre. Vi väntar på bygget vid Färjkarlberget, men behöver samtidigt aktivt marknadsföra Kvarsebo som bostadsort.

Målgrupp & nytta: Barnfamiljer som arbetar på Kolmårdens djurpark eller Vildmarkshotellet får kortare resväg och ett trivsamt samhälle nära naturen. Kvarsebo vinner genom fler barnfamiljer som ger bättre ekonomi och möjligheter att utveckla verksamheter inom skolan, föreningslivet och besöksnäringen. Om vi dessutom kunde locka 0,1% av djurparkens besökare skulle det ge 700 personer/år som kanske sover en natt eller besöker våra attraktiva platser.

Prioritet: 2 (2027–2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Peter Harrison

Projektgrupp: Attraktion

Effektmål & indikatorer: Antal barnfamiljer som bosätter sig i Kvarsebo med koppling till Parks & Resorts (målvärde: 5–10 familjer inom 3 år). Forskning visar att bo nära naturen minskar stressen och förbättrar den mentala hälsan. I framtiden spås fler arbeta mer hemifrån vilket gör närheten till naturen viktigare. För de som arbetar i Djurparken/Vildmarkshotellet kortas restiden och om fler pendlar denna sträcka ökar möjligheten till samåkning eller att kollektivtrafiken återupptas mellan Kvarsebo och Djurparken.

Risker & hinder: Själva marknadsföringen är lätt att genomföra, men svårt att visa på konkreta bostadsförslag. Beroende av att bygget vid Färjkarlberget startar eller att mark för egen byggnation frigörs. Kampanjen har begränsad effekt om vi inte kan erbjuda faktiska boendemöjligheter. Konkurrens från andra orter, framförallt Krokek.

Finansiering: Insatserna bygger på ideellt arbete. Beroende av att kommun/stat hjälper till med tomtmark och startbidrag för bostadsprojekt.

Drift & förvaltning: Byaråd eller bostadsgrupp sköter kontakter och informationsmaterial. Minimal årlig kostnad för uppdatering av material.

Genomförande:

- **Fas 1:** Ta fram informationsblad som beskriver Kvarsebo som bostadsort - naturmiljö, skola, föreningar, service, pendlingsavstånd. Inkludera kontaktinformation för frågor om boende och etablering. Kontakta HR-chefen på Parks & Resorts för att diskutera distribution och samarbete.
- **Fas 2:** Distribuera informationsblad till alla anställda via Parks & Resorts interna kanaler. Genomföra dialog med djurparken om vad som är viktigt för att Kvarsebo ska bli en attraktiv plats att flytta till (kontakter finns redan).
- **Fas 3:** Samordna med bostadsgruppen för att identifiera konkreta boendemöjligheter - pågående projekt vid Färjkarlberget, möjlig tomtmark för egen byggnation, befintliga fastigheter till salu.
- **Fas 4:** Uppföljning och utvärdering efter 1-2 år. Vid positiv respons, utöka kampanjen till andra kanaler och eventuellt andra närliggande arbetsplatser.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Kortare pendlingsavstånd för Parks & Resorts-anställda minskar koldioxidutsläpp. Ökad samåkning eller kollektivtrafik ytterligare positiv effekt. Bo nära naturen främjar miljömedvetenhet och hållbara livsstilar.
- **Socialt:** Fler barnfamiljer stärker skola och föreningsliv, skapar levande gemenskap. Forskning visar att närhet till natur förbättrar mental hälsa och minskar stress. Ökad mångfald genom nya inflyttare berikar lokalsamhället.
- **Ekonomi:** Fler boende ger starkare lokal ekonomi, bättre underlag för service och verksamheter. Stabilare skolunderlag säkrar utbildning långsiktigt. Potentiell besökssturism från djurparkens besökare skapar intäkter för lokala företag.

3.5 Attraktivt för företagare

Vi vill kartlägga hur lokala företagare upplever Kvarsebo som etableringsplats genom en strukturerad enkät och därefter skapa former för löpande dialog och samverkan. Med 106 företag i en by med 239 hushåll har vi en unik entreprenörskultur som vi vill förstå bättre för att kunna stärka förutsättningarna för befintliga och nya företag.

[SAKNAS: Bild]

Nuläge: Kvarsebo har procentuellt många företag i förhållande till befolkningen, men kunskapen om hur dessa företag upplever området som etableringsplats är begränsad. Det saknas en aktuell kartläggning av företagens nöjdhet, behov och framtidsplaner. För att stärka lokala företag och attrahera nya etableringar krävs bättre insikter och en strukturerad dialog.

Målgrupp & nytta: Lokala företagare och entreprenörer får möjlighet att påverka utvecklingen och få sina behov hörda. Genom kartläggningen skapar vi underlag för konkreta förbättringar som stärker företagandets förutsättningar i Kvarsebo, vilket i sin tur gynnar hela bygden genom ökad sysselsättning, fler lokala jobb och starkare lokal ekonomi.

Prioritet: 2 (2027–2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Stina Sidwall

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Nöjdhetsindex för företag i Kvarsebo baserat på enkätsvar. Andel företag som anser att Kvarsebo är en attraktiv plats att driva företag på (jämförelse över tid). Svarsandel på enkäten (målvärde >40%). Antal konkreta utvecklingsområden identifierade (infrastruktur, nätverk, kompetensbehov, service). Beslutat åtgärdsprogram med tre prioriterade områden. Antal genomförda åtgärder/initiativ baserade på enkätresultaten.

Risker & hinder: Låg svarsandel på enkäten. Risk att många idéer och önskemål inkommer men ingen fångar upp dessa och inget händer. Svårt att hitta samordnande funktion för uppföljning och åtgärder.

Finansiering: Arbetstid, dator och telefon för steg 1. I steg 2 mer arbete som kan finansieras genom projektmedel, medlemsavgifter eller kommunala medel.

Drift & förvaltning: Byrå, förening eller företag sköter koordinering. Årlig kostnad minimal för uppföljning.

Genomförande:

- **Fas 1 (2026):** Gör en inventering av företag inom postnummer 61893 och ta fram kontaktuppgifter. Sammanställ frågeformulär med syfte att ta reda på vad företagare är nöjda med och vad de mer önskar för att fortsätta driva och växa som företagare i Kvarsebo. Byrådet har en lista som kan ligga till grund, kompletteras med kommunens uppgifter, företagarförening och internetkällor. Skicka ut enkät digitalt, samla in svar, sammanställ och analysera resultaten.
- **Fas 2 (2027):** Agera utifrån inkomna svar. Ordna med olika mötesformer (B2B, B2C), annonsförsäljning, erbjudanden, lobbying, besök, föreläsningar eller utbildningar. Här behövs samordnande funktion och lokaler som KIK, Christinagården eller Kaféet.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Med digitalt utskick eller telefonintervju sker mycket liten påverkan på miljön.
- **Socialt:** Projektet stärker dialog, delaktighet och samverkan mellan lokala företag och föreningar. Företagare får en röst i lokal utveckling, vilket skapar ökat engagemang och förtroende i bygden.
- **Ekonomi:** Projektet skapar ett kunskapsunderlag för att stärka befintliga företag, vilket ökar deras möjlighet till stabilitet och tillväxt. Lokal företagsutveckling ger ökad sysselsättning och fler möjligheter till lokala jobb, vilket håller pengar kvar i bygden.

3.6 Utveckling av natur och friluftsliv

Vi vill utveckla Kvarsebos nästan osannolika mångfald av naturupplevelser och friluftaktiviteter för både unga och äldre. Genom att förbättra befintliga leder, skapa nya utmaningar och lyfta fram områdets unika karaktär öppnar vi dörren till ett friluftsliv som engagerar, berikar och förenar. Med små medel skapar vi stora upplevelser i en miljö som inspirerar, utmanar och ger energi.

Nuläge: Kvarsebo är redan idag ett område fyllt av möjligheter med sina natursköna vandringsleder, löpstigar och mountainbikespår. Här finns utsiktsplatser som tar andan ur en, vindskydd som bjuder in till gemenskap, eldstäder som värmer, grottor som väcker nyfikenhet och naturreservat som påminner om vikten av att bevara det vackra. Men vissa delar är trasiga och vi saknar tillgänglighetsanpassning och marknadsföring som gör området känt för besökare.

Målgrupp & nytta: Natur- och friluftssintresserade personer i alla åldrar - från barnfamiljer till pensionärer, sportentusiaster som söker fysiska utmaningar samt turister och besökare som letar efter naturnära upplevelser. Genom att väcka intresse för Kvarsebo som destination för naturupplevelser framhäver vi mångsidigheten och positionerar Kvarsebo som en plats där enkla medel ger stora upplevelser. Lockar till besök från privatpersoner och aktörer inom turism eller lokal utveckling.

Prioritet: 2 (2027-2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: L

Kontaktperson: Pemba Sherpa, Jan Kleist

Projektgrupp: Attraktion

Effektmål & indikatorer: Kvarsebos naturområden ska komma högt upp när man söker efter sevärdheter i Kvarsebo. Skapa möjligheter som kan inspirera, utmana och ge energi till boende och besökare. Mätbart ökat besökarantal vid utvalda naturområden. Ökad digital synlighet i sökmotorer och karttjänster. Minst två nya leder eller anläggningar färdigställda till 2029.

Risker & hinder: Svårigheten är att göra naturområden tillgängliga för många samtidigt som man bevarar naturvärden. Det är alltid en risk med att vistas i naturen som kräver tydlig säkerhetsinformation. Beroende av tillstånd från markägare och kommun. Svårt att säkra långsiktig förvaltning och underhåll av anläggningar.

Finansiering: Kommunala medel/anslag, Region, Arvsfonden, Klimatklivet, lokala verksamheter och föreningar, eventuellt Leader/landsbygdsprogram eller Naturvårdsverket för naturvårdsprojekt.

Drift & förvaltning: Föreningar i Kvarsebo (KIK och Hembygdsföreningen) samt företagare som drar

nytta av det. Långsiktig plan behövs för att säkra att föreningar tar ansvar och driver frågor framåt. Årlig kostnad: M för underhåll av leder och anläggningar.

Genomförande:

- **Fas 1 (2026):** Förbättra trasiga delar av befintliga leder. Planera för drickstation. Påbörja genomförandet av enklare tillgänglighetsåtgärder och utreda mer krävande tillgänglighetsåtgärder. Bygga nytt vindskydd. Förbättra greppet på gångbroar. Börja arbeta med marknadsföring av naturområden.
- **Fas 2 (2027):** Bygga ny led för varierad svårighetsgrad. Bygga utsiktstorn på Klinten för att skapa ny attraktion med vidsträckt utsikt. Anlägga klätterled för sportentusiaster.
- **Fas 3 (2028):** Skapa nya utmaningar för den äventyrslystna. Återställa Klintbron som vandringsled mellan Kvarsebo och Djupvik.
- **Fas 4 (2029):** Säkra att föreningar tar ansvar och driver natur- och fritidsfrågor framåt genom att etablera underhållsplan och ansvarsfördelning. Utvärdera projekt och planera för långsiktig drift.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Hela projektet handlar om att bevara och förstärka naturvärden. Genom att skapa tydliga leder minimeras slitage på känslig natur. Tillgänglighetsåtgärder och information ökar respekten för naturområden. Användning av miljöcertifierade material vid anläggning av leder och vindskydd.
- **Socialt:** Skapar möjligheter för familjer och grupper i alla åldrar samt sportintresserade. Ger möjligheter till engagemang och aktiviteter utifrån en social och gemensam plattform. Tillgänglighetsåtgärder gör naturen tillgänglig för fler. Stärker lokal stolthet över naturområden.
- **Ekonomi:** Samarbetet mellan lokala föreningar innebär effektiv användning av resurser med låg driftkostnad och långsiktig avkastning i form av ökat besöksflöde och lokalt företagande. Naturturism stärker lokala företag som café, butik och logi. Ökad attraktivitet kan locka nya invånare.

3.7 Aktivera oanvända fastigheter

Vi vill skapa kontakt med ägare som har tänkbara objekt och se om det finns möjligheter att tillsammans hitta åtgärder till förbättringar.

Nuläge: Flera fastigheter står och förfaller, vilket sänker trivsel, upplevd trygghet och attraktionskraft. Bostäder och lokaler binds upp utan att nyttjas, vilket bromsar inflyttning och lokal utveckling.

Målgrupp & nytta: Boende får en tryggare och vackrare miljö samt fler bostäder. Företagare vinner på starkare varumärke och ökad efterfrågan. Fastighetsägare får stöd till rimliga, lönsamma vägar framåt genom renovering eller försäljning.

Prioritet: 2 (2027–2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: S

Kontaktperson: Lars Lindberg

Projektgrupp: Attraktivitet

Effektmål & indikatorer: Minst 2 prioriterade objekt åtgärdade (renovering påbörjad, sålda eller i godkänt nyttjande) senast Q4 2027. Långsiktigt mål: ytterligare 3-5 objekt åtgärdade till 2029. Mätbart minskat antal förfallna fastigheter. Ökad trivsel och trygghet enligt invånarenkät.

Risker & hinder: Ovilja eller passivitet hos ägare. Långsamma handläggningstider hos kommun. Finansieringssvårigheter för renovering. Kulturmiljöhänsyn kan försvåra åtgärder. Juridiska begränsningar i påverkansmöjligheter.

Finansiering: Kommunala medel (samhällsbyggnad/trygghet), Region (landsbygdsutveckling),

Leader/landsbygdsprogram, privata medel från fastighetsägare/banker, sponsring/stiftelser (bygdemedel), eventuellt kulturmiljöstöd via Länsstyrelsen.

Drift & förvaltning: Byrådet driver projektet. Åtgärdade hus kvarstår hos respektive fastighetsägare eller nya ägare. Löpande "objektlista" och årlig uppföljning av projektgruppen. Årlig kostnad: XS för uppföljning.

Genomförande: Projektet genomförs i faser med parallella spår:

- **Fas 1 (Q1-Q2 2027):** Kartlägg och prioritera objekt. Ansvar: Bylaget tillsammans med kommun/byggnadsnämnd. Inventera fastigheter, fotografera, dokumentera ägarförhållanden. Extern hjälp: Kommunens samhällsbyggnad, Lantmäteri, eventuellt jurist för ägarutredning.
- **Fas 2 (Q2-Q4 2027):** Dialog och erbjud stöd. Ansvar: Projektgrupp (påverkan och stöd). Kontakta ägare via brev och möten, erbjud vägledning om möjliga vägar framåt. Extern hjälp: Mäklare, bank/finansiell rådgivning, energirådgivare.
- **Fas 3 (Q3 2027-Q2 2028):** Incitament och lösningsvägar. Ansvar: Projektgrupp tillsammans med ägare. Ta fram paketerade alternativ för "renovera/sälj/upplåt". Extern hjälp: Snickare/entreprenör för offertunderlag, Leader/finansieringsrådgivning.
- **Fas 4 (Q1-Q4 2028):** Förmedla ägarbyten och nyttjanden. Ansvar: Projektgrupp tillsammans med mäklare. Matcha köpare, undersök hyresmodeller eller kooperativa lösningar. Extern hjälp: Mäklare, banker, eventuellt kooperativ.
- **Parallellt spår 1 (Q3 2027-Q2 2028):** Kommunal tillsyn och formalia. Ansvar: Kommun/byggnadsnämnd. Projektgruppen bistår med underlag och gör anmälan vid behov. Extern hjälp: Kommunjurist/handläggare.
- **Parallellt spår 2 (Q2 2027-Q4 2028):** Kommunikation och uppföljning. Ansvar: Projektgrupp. Dokumentera före/efter-bilder, uppdatera webb, kommunicera framsteg. Extern hjälp: Kommunikatör, lokalmedia.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Återbruk av befintlig bebyggelse istället för nybyggnation sparar resurser och material. Energieffektivisering vid renovering minskar klimatpåverkan. Minskad exploatering bevarar naturmark och biologisk mångfald.
- **Socialt:** Ökad trygghet och stolthet i bygden genom vackrare miljö. Fler bostäder ger bättre underlag för skola och föreningsliv. Stärker gemenskap genom synligt resultat av gemensamt arbete. Minskar känslan av förfall och utanförskap.
- **Ekonomi:** Frigör bostäder som kan bidra till lokal befolkningstillväxt. Ökad attraktivitet stärker fastighetsvärden för alla boende. Renovering skapar arbete för lokala hantverkare. Vackrare miljö bidrar till lokal turism och besöksnäring.

3.8 Obemannad kajak- och SUP-uthyrning

Kajak- och SUP-uthyrning vid båtklubben ger boende och besökare möjlighet att uppleva Kvarsebos vackra kustlinje. Genom obemannad uthyrning 24/7 via webbplattform öppnar vi för ett smidigt och tillgängligt friluftsliv vid vattnet. Konceptet är beprövat och används bland annat i Sandviken via [Kayakomat](#).

Nuläge: Kvarsebo har en fantastisk kustlinje som är underbar att paddla utmed, men idag saknas möjligheter för de flesta att prova på denna aktivitet.

Målgrupp & Nytt: Boende får tillgång till kajaker utan att behöva äga egen utrustning, vilket öppnar för spontana vattenturer. För besökare erbjuds en smidig lösning som gör det enkelt att uppleva områdets unika natur.

Prioritet: 3 (2028+)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Pemba Sherpa, Jan Kleist

Projektgrupp: Attraktivitet

Effektmål & indikatorer: Uthyrningsverksamheten är i drift med kajaker tillgängliga för uthyrning. Verksamheten bär sin egen kostnad inom ett år.

Risker & hinder: Projektet kräver tillstånd från berörd myndighet. Stöld och sabotage kan förekomma, vilket hanteras genom säkerhetsåtgärder och försäkring. Olycksrisker minimeras genom tydliga säkerhetsinstruktioner och ansvarsförhållanden.

Finansiering: Finansiering kan ske genom lokala entreprenörer (exempelvis kaféet) eller av en förening (exempelvis båtklubben).

Drift & förvaltning: Drift kan skötas av Kayakomat-konceptet eller av en lokal aktör som båtklubben.

Genomförande: Projektet genomförs i följande steg: ansökan om tillstånd, utarbetande av säkerhetsplan för att minimera olycksrisker och val av teknisk lösning, anskaffning av utrustning, samt marknadsföring.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Främjar ett aktivt friluftsliv med minimal klimatpåverkan. Kajaker kräver ingen bränsleförbrukning och ger inga utsläpp. Aktiviteten uppmuntrar till naturupplevelser med respekt för vattenmiljöer och stärker relationen till det lokala vattenlandskapet.
- **Socialt:** Skapar tillgänglighet till naturen för både boende och besökare, vilket stärker gemenskapen och ökar trivselen. Aktiviteten är inkluderande och passar olika åldrar och förmågor, vilket öppnar för gemensamma upplevelser vid vattnet.
- **Ekonomi:** Bidrar till lokal turism och skapar förutsättningar för långsiktig ekonomisk hållbarhet. Uthyrningen kan generera återkommande intäkter till båtföreningen och stimulera kringverksamheter som café, butik och logi, vilket stärker lokala näringar och bidrar till en levande ortskärna.

3.9 Trafiksäkra cykelstråk

[Samordnas med förslag från Kommunikation Punkt 5.5 Cykelvänliga leder till Kvarsebo]

Vi vill planera och genomföra sammanhängande, trafiksäkra cykelstråk till närliggande mål som Djurparken, Östra Husby, Jönåker, Näveklarn och badsjöar. Genom att skapa säkra cykelvägar möjliggör vi för fler i alla åldrar att välja cykel för vardag och fritid, vilket minskar biltrafik och höjer tryggheten i hela området.

Nuläge: Cykelavstånd till flera mål är rimligt (cirka 5-15 km), men smala vägar, hög sommartrafik och avsaknad av vägren eller cykelbana minskar viljan att cykla. Det finns potential att koppla på kollektivtrafik vid exempelvis Vildmarkshotellet, men dagens situation är otrygg för cyklister i alla åldrar.

Målgrupp & nytta: Boende i alla åldrar får tryggare resor till skola, service och fritid. Besökare får tydliga, attraktiva cykelleder som gör det enkelt att utforska området. Företag och turism vinner på ökad tillgänglighet och underlag för lokal handel och aktiviteter. Projektet stärker Kvarsebo som en modern, hållbar bostadsort.

Prioritet: 3 (2028+)

Svårighetsgrad: Svår

Kostnadsnivå: L

Kontaktperson: Annika Rydberg

Projektgrupp: Attraktivitet

Effektmål & indikatorer: Minst 8 km nya eller säkrade cykelstråk färdigställda senast Q3 2029, helst sträckan till Vildmarkshotellet för pendling. Andel resor under 10 km med cykel ökar från 5% till 15% senast Q4 2029. Minst 70% av barnfamiljerna känner att cykelstråken är trygga för barn som är mogna att cykla i trafiken.

Risker & hinder: Markåtkomst kan försenas (hanteras genom tidig dialog och alternativa korridorer). Otillräcklig finansiering (projektet fasas, prioritera "mest nytta per krona"). Byggbelastningar kan öka (robust kalkyl med index, alternativ teknik). Låg användning initialt (kräver beteendestöd genom cykelkampanjer, skolprogram, cykelparkering). Trafiksäkerhet under byggtid (krav på tydliga trafikomläggningar).

Finansiering: Kommunala investeringsmedel (cykel/infrastruktur/trygghet). Trafikverket (medfinansiering, nationella cykel- och trafiksäkerhetsmedel). Region (hållbar mobilitet/folkhälsa). EU/Leader/Regionalfond beroende på inriktning. Samfinansiering via "stad-land"-paket och eventuella privata bidrag/sponsring för utrustning som cykelparkering och skyltning.

Drift & förvaltning: Văganläggning ägs av väghållare (Trafikverket/kommun). Skötsel hanteras av väghållare enligt ordinarie drift inklusive vintervăghållning och beläggning. Årlig kostnad ingår i väghållarens driftbudget. Lokala ideella insatser för enklare skötsel och information kan tillkomma.

Genomförande:

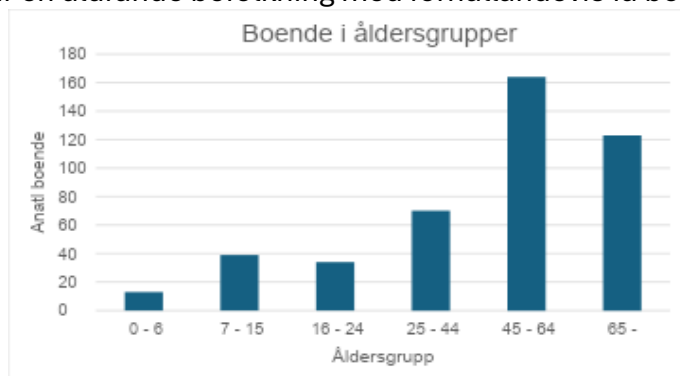
- **Fas 1 (Q2-Q4 2026):** Samordna med cykelprojektet från utvecklingsområde Kommunikation. Förstudie och behovsanalys. Ansvar: Byalaget initierar, kommun (samhällsbyggnad) driver. Genomför kartläggning, dialog och enkät bland boende. Extern hjälp: Trafikverket/region, konsult för trafiksäkerhetsanalys.
- **Fas 2 (Q1-Q3 2027):** Stråkval och koncept. Ansvar: Kommun/Trafikverket (väghållare). Byalaget bidrar med samråd, lokalkännedom och markägardialog. Extern hjälp: Projekteringskonsult för typsektioner och kostnad/nytta-analys.
- **Fas 3 (Q2-Q4 2027):** Mark- och tillståndsprocess. Ansvar: Kommun/Trafikverket. Byalaget bidrar med underlag och deltar i möten. Extern hjälp: Jurist/lantmäteri samt samråd (miljö/strandskydd).
- **Fas 4 (Q1-Q2 2028):** Finansieringspaket och upphandling. Ansvar: Kommun (huvudman), Trafikverket/Region (medfinansiering). Byalaget bidrar med medfinansieringsansökningar. Extern hjälp: Upphandlingsstöd och projektledning.
- **Fas 5 (Q3 2028-Q3 2029):** Bygg etapp 1 – prioriterade delsträckor. Ansvar: Entreprenör under kommun/Trafikverket. Byalaget sköter kommunikation och "trygg start"-aktiviteter. Extern hjälp: Entreprenör, byggledning, arkeologi/miljökontroll vid behov.
- **Fas 6 (Q4 2029-Q2 2030):** Driftstart, uppföljning och etapp 2-plan. Ansvar: Väghållare (kommun/Trafikverket). Byalaget bidrar med cirka 30 timmar för mätningar och brukarenkäter. Extern hjälp: Trafikanalytiker för effektuppföljning.

Hållbarhetspåverkan:

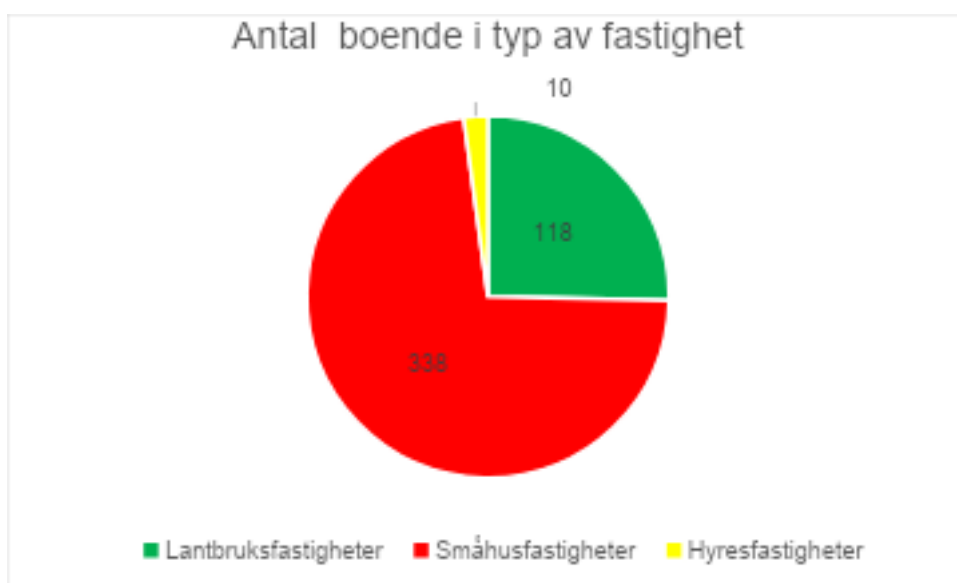
- **Miljö:** Minskade koldioxidutsläpp genom fler cykelresor. Buller- och partikelsänkning lokalt. Skydd av naturvärden genom genomtänkt dragning av cykelstråk som respekterar känsliga områden.
- **Socialt:** Ökad trafiksäkerhet och trygghet för alla åldrar. Främjar aktiv livsstil och folkhälsa. Bättre tillgänglighet för barn, ungdomar och äldre som inte har tillgång till bil. Stärker social sammanhållning genom gemensamma aktiviteter.
- **Ekonomi:** Lägre samhällskostnad per resa (hälsa/olyckor). Lägre total ägandekostnad än ny bilkapacitet. Robust pendling även vid höga bränslepriser. Långsiktigt mer kostnadseffektivt än ökad biltrafik och vägunderhåll.

4 Utvecklingsområde Bostäder

Kvarsebo har en åldrande befolkning med förhållandevis få boende yngre än 45 år.

Boendet präglas av att nästan hela befolkningen bor i småhusfastigheter eller lantbruksfastigheter. Antalet boende i hyreslägenheter är påfallande lågt. Detta gäller även boende äldre än 65 år.

Hyreslägenheter har inte byggts i Kvarsebo på 35 år. De senast tillkomna är 13 st. lägenheter vid Båtbyggargvägen. Dessförinnan byggdes de s.k. Pensionärs lägenheterna vid Fyraberg i början på 1950-talet med 6 mindre lägenheter. Dessa uppfyller inte till någon del dagens krav på tillgänglighet.

En stor andel av fastigheterna i Kvarsebo är avsedda för fritidsboende. Ett speciellt problem i vårt område är att fastigheter, främst nära Bråviken, säljs till höga priser som permanentboende barnfamiljer sällan har råd med. På senare tid har försäljningar för 10 - 15 Mkr inte varit ovanliga.

Intresset för nya bostäder i Kvarsebo är stort. För drygt fem år sedan gjorde Byarådet en enkät för att undersöka intresset för bostäder i Kvarsebo och i så fall vilken typ av bostäder som intresset var störst för. Detta för att skapa ett underlag för framtida bostadsprojekt, samt kontakter med kommunen och olika entreprenörer och bostadsbyggare. Vi ville helt enkelt undersöka intresset och se hur stort det var och för vilken typ av bostäder. Då fick vi in cirka 120 svar.

I samband med vårt jobb med området Bostäder inom den prioriterade utvecklingsplanen beslutade vi att upprepa enkäten, för att se om intresset ser ungefär likadant ut, drygt fem år senare, eller om det har ändrats på något sätt.

Den här gången har vi fått in cirka 73 svar. Det finns flera orsaker till att antalet svarande är färre den här gången.

- Enkäten är inte lika spridd, eftersom vi delade ut den både digitalt och fysiskt förra gången. Kolmårdsnytt, som vi gjorde reklam i den gången, finns inte längre.
- Facebook, som är en viktig kanal för spridning, fungerar inte likadant 2025, som den gjorde 2020. Nu gör algoritmerna att material inte sprids lika lätt.
- Vi har haft betydligt kortare tid på oss att genomföra undersökningen.

Sammanfattning av undersökningen som vi gjorde 2025

- Drygt hälften av de svarande bor inte i Kvarsebo idag men är intresserade av att flytta dit.
- Majoriteten av respondenterna tillhör åldersgruppen över 55 år.
- 3–5 rum är den mest efterfrågade bostadsstorleken.
- Stort intresse finns för lägenheter och serviceboende, samt småhus.
- Det vanligaste svaret är att man kan tänka sig att lägga mellan 5 000 och 8 000 kr per månad på sitt boende, men många uppger också att de kan tänka sig att lägga mellan 8 000 och 12 000 kr.
- Intresset för att bo i Kvarsebo eller att flytta hit är fortsatt stort.
- Resultaten visar ett tydligt behov av bostäder anpassade för äldre målgrupper.

Jämförelser med undersökningen från 2020

Det är betydligt färre ”utsocknes” som har svarat, men det hänger troligen ihop med att det har varit svårare att sprida enkäten pga. ändrade förutsättningar på Facebook.

Det är en större andel av de som har svarat som tillhör kategorin Över 55. Det avspeglar sig också i att en större andel är intresserade av lägenheter och serviceboende, jämfört med den tidigare enkäten, då det var en större andel som var intresserade av att köpa eller hyra hus. Det allmänna läget på bostadsmarknaden kan också ha påverkat en del personer, när det gäller just att köpa hus. Färre har svarat att de kan tänka sig att lägga maximalt 5 000 kr/månad på en ny bostad, vilket inte är särskilt förvånande, med tanke på ökade löner och kostnader i samhället.

Trots allt indikerar resultatet **ett stabilt och påtagligt intresse för bostadsutveckling i Kvarsebo**, särskilt om utbudet anpassas till äldre målgrupper och rimliga hyror.

Detta utmynnar i tre prioriterade projekt, inom området BOSTÄDER: Hyreslägenheter, Byggklara tomter och Serviceboende.

4.1 Bygga hyreslägenheter

Bygga 12 hyreslägenheter i markplan på Färjkarlberget intill Klintvallen. Lägenheterna (9 treor, 2 tvåor och 1 etta) uppfyller högt ställda krav på tillgänglighet. Bygglov har erhållits och vissa smärre arbeten har utförts, varför byggnationen formellt är påbörjad. Projektet genomförs av en kooperativ hyresrättsförening och kräver kommunal borgen för byggnadskreditiv.

Nuläge: Utbudet av hyreslägenheter i Kvarsebo är mycket litet. Det finns 13 stycken på Båtbyggargvägen, 6 på Kvarsebovägen och några enstaka där privatpersoner hyr ut lägenheter i anslutning till sin bostad.

Målgrupp & Nytt: Äldre boende i Kvarsebo får möjlighet att bo kvar i bygden i en bekväm lägenhet och behålla sitt sociala nätverk. När äldre flyttar från sina hus skapas en flyttkedja som frigör hus lämpliga för barnfamiljer, ofta till ett pris som är lägre än inne i städerna. Inflyttning av barnfamiljer förbättrar åldersstrukturen och ger bättre underlag för skolan och förskolan. Förutsättningarna för hemtjänsten förbättras genom att fler äldre samlas på ett centralt ställe i lägenheter med högsta krav på tillgänglighet.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Svår

Kostnadsnivå: XL

Kontaktperson: Jan Moberg 070-684 80 95, jan.moberg.nykoping@telia.com

Projektgrupp: Bostäder

Effektmål & indikatorer: 12 hyreslägenheter klara och uthyrda.

Risker & hinder: Ytterligare arkeologiska undersökningar måste genomföras innan byggstart.

Projektet kräver kommunal borgen för byggnadskreditiv samt att en bank accepterar det ekonomiska upplägget. Alla 12 lägenheter måste kunna hyras ut när de färdigställts för att finansieringen ska fungera.

Finansiering: Byggnadskredit med kommunal borgen. Färjkarlbergets Byggemenskap har erhållit 400 000 kr av Boverket. Banklån och valfri insats av hyresgästerna.

Drift & förvaltning: Kooperativ hyresrättsförening äger och förvaltar i samarbete med Kolmårdens Utveckling AB (svb). Kommunen upplåter marken med tomträtt.

Genomförande:

- **Fas 1:** Tidsram: Q1–Q2 2026. Slutlig utgrävning av arkeologiska fynden. Ansvar: Kommunen. Extern hjälp: Arkeologer. Beroenden: Kommunal mark.

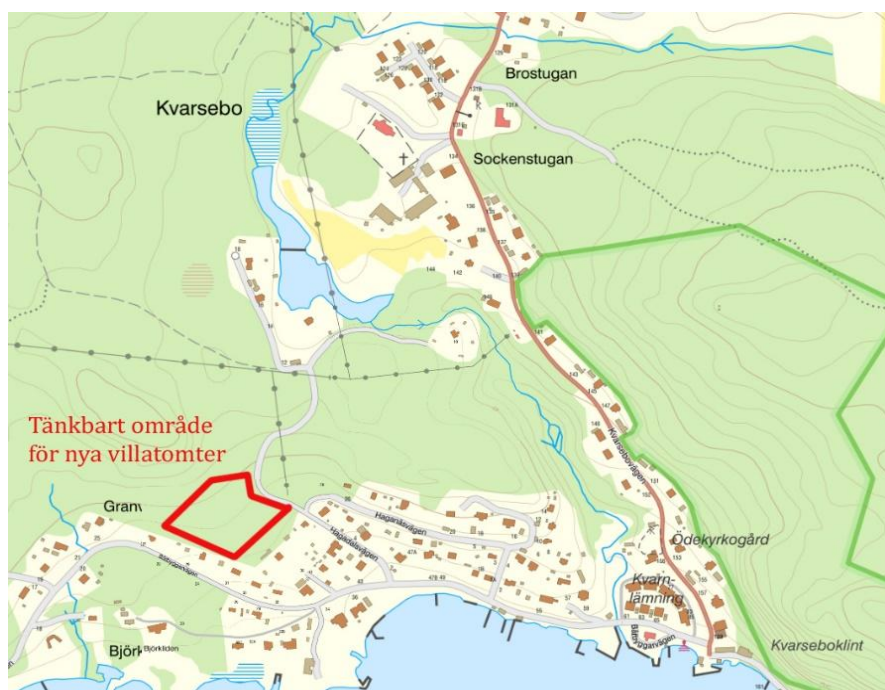
- **Fas 2:** Tidsram: Q2–Q3 2026. Kommunal borgen för byggnadskreditiv. Ansvar: Kommunen. Beroenden: Bankens godkännande av ekonomiskt upplägg.
- **Fas 3:** Tidsram: Q3 2026–Q4 2027. Byggnation av 12 lägenheter. Ansvar: Kooperativ hyresgästförening. Extern hjälp: Byggentreprenör. Beroenden: Bygglov (redan erhållet), finansiering, arkeologiska undersökningar.
- **Fas 4:** Tidsram: Q4 2027. Uthyrning av lägenheter. Ansvar: Kooperativ hyresrättsförening.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Centralt läge i markplan minskar behovet av transporter och främjar gång- och cykeltrafik. Högt ställda krav på tillgänglighet gör lägenheterna långsiktigt användbara.
- **Socialt:** Ger äldre möjlighet att bo kvar i Kvarsebo och behålla sitt sociala nätverk. Skapar flyttkedja som gör hus tillgängliga för barnfamiljer, vilket förbättrar åldersstrukturen och stärker gemenskapen. Förbättrar förutsättningarna för hemtjänst genom central placering.
- **Ekonomi:** Skapar långsiktig bostadsförsörjning och bidrar till en levande ortskärna. Frigör fastigheter på marknaden som kan tas i bruk av yngre familjer.

4.2 Byggklara tomter

Skapa byggklara tomter för enfamiljshus vid Hagadalsvägen norr om befintlig bebyggelse. Området är avsatt i gällande översiktsplan för bostäder och markägare är Östkind's häradsallmänning. Projektet innebär att kommunen byter till sig marken genom att lämna kommunägd skogsmark i utbyte, varefter tomtbildning förbereds.

Nuläge: För närvarande finns få eller inga byggklara tomter för enfamiljshus i Kvarsebo som passar för permanentboende barnfamiljer.

Målgrupp & Nytt: Barnfamiljer får möjlighet att bygga nya hus i Kvarsebo, vilket förbättrar åldersstrukturen och därmed underlaget till skolan och förskolan. Samhället blir mer levande och husbyggandet ger fler arbetstillfällen på orten.

Prioritet: 2 (2026–2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: M

Kontaktperson: Jan Moberg

Projektgrupp: Bostäder

Effektmål & indikatorer: Ett antal byggklara tomter tillgängliga för enfamiljshus.

Risker & hinder: Markägaren (Östkind's häradsallmänning) kan inte sälja marken till villabyggare på grund av villkor som gäller för häradsallmänningar. Markbyte med kommunen kräver förhandlingar och överenskommelse. Tomtbildning kan kräva detaljplan beroende på antal tomter och utformning.

Finansiering: Kommunala medel för markbyte och tomtbildning.

Drift & förvaltning: Kommunen äger och förvaltar tomterna tills de säljs till byggherrar.

Genomförande:

- **Fas 1:** Tidsram: Q1–Q2 2026. Diskussion och förhandling med Norrköpings kommun om markbyte med Östkind's häradsallmänning. Ansvar: Kommunen. Beroenden: Överenskommelse med Östkind's häradsallmänning.
- **Fas 2:** Tidsram: Q3 2026–Q3 2027. Förberedelse av tomtbildning. Ansvar: Kommunen. Extern hjälp: Konsulter för tomtplanering. Beroenden: Markbyte genomfört.

- **Fas 3:** Tidsram: Q4 2027. Eventuell detaljplanering om det erfordras. Ansvar: Kommunen. Beroenden: Antal tomter och utformning.
- **Fas 4:** Tidsram: Q1 2028. Försäljning av tomter. Ansvar: Kommunen.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Ny bebyggelse bör planeras med hänsyn till miljö och naturvärden. Centralt läge minskar transporter och främjar gång- och cykeltrafik.
- **Socialt:** Lockar barnfamiljer att bosätta sig i Kvarsebo, vilket förbättrar åldersstrukturen och stärker gemenskapen. Ger bättre underlag för skolan och förskolan.
- **Ekonomi:** Skapar arbetstillfällen inom byggbranschen och bidrar till en levande ortskärna. Långsiktig bostadsförsörjning för barnfamiljer.

4.3 Serviceboende och lokal hemtjänst i Kvarsebo

Bygga ett serviceboende med 8–12 lägenheter för äldre i Kvarsebo, med gemensamma utrymmen och möjlighet till matservering. Kommunen bygger lokalerna medan driften sker genom ett lokalt företag eller kooperativ, som också kan ansvara för hemtjänst i närområdet. Konceptet är beprövat i Ulrika, en småort i Linköpings kommun med liknande förutsättningar.

Nuläge: Norrköpings kommun har en åldrande befolkning och många uttrycker vilja att bo kvar i sin hembygd även när de inte längre kan eller vill bo i sina nuvarande hus. Det saknas lokala alternativ för äldreomsorg och serviceboende i Kvarsebo, vilket innebär att många tvingas flytta från bygden när behovet av stöd ökar. Hemtjänsten gör många resor med bil från Krokek till Kvarsebo varje dag för att hjälpa personer i behov av hemtjänst. Det finns inte heller någon valfrihet inom hemtjänsten i Kvarsebo.

Målgrupp & Nytt: Äldre får möjlighet att bo kvar i sin hembygd med trygghet, gemenskap och nära tillgång till vård och omsorg. Yngre boende får lokala arbetstillfällen inom vård, service och drift. Projektet bidrar till bostadsrotation där äldre hushåll flyttar till anpassade bostäder och yngre familjer får möjlighet att bosätta sig i Kvarsebo. Servicenivån i orten stärks, exempelvis genom gemensam matsal som även kan förse skola och förskola, eller andra personer på orten med mat. Lokal hemtjänst minskar transporterna och avlastar den kommunala äldreomsorgen och hemtjänsten.

Prioritet: 2 (2026-2028)

Svårighetsgrad: Svår

Kostnadsnivå: XL

Kontaktperson: Anna Karin Tilleby

Projektgrupp: Bostäder

Effektmål & indikatorer: Serviceboende med 8–12 lägenheter i drift. Verksamheten är fullbelagd inom två år.

Risker & hinder: Projektet kräver kommunal investering i byggnad och entreprenadavtal för drift. Möjlig tomt eller byggnad måste kartläggas och förvärvas. Finansieringslösningar måste utredas och godkännas. Lokal entreprenör måste hittas och engageras.

Finansiering: Kommunal investering i byggnad. Entreprenadavtal för drift med lokalt företag eller kooperativ.

Drift & förvaltning: Kommunen äger lokalerna. Lokalt företag eller kooperativ driver verksamheten på entreprenad och kan även ansvara för hemtjänst i närområdet.

Genomförande:

- **Fas 1:** Tidsram: Q1–Q2 2026. Initiera dialog mellan Kvarsebo utvecklingsgrupp, kommunen och potentiella lokala entreprenörer. Kartlägga möjlig tomt eller byggnad för serviceboendet. Ansvar: Kvarsebo utvecklingsgrupp och kommunen.
- **Fas 2:** Tidsram: Q3 2026. Utredda finansieringslösningar, exempelvis genom kommunal investering i byggnad och entreprenadavtal för drift. Ansvar: Kommunen. Extern hjälp: Finansiella konsulter. Beroenden: Överenskommelse med lokal entreprenör.
- **Fas 3:** Tidsram: Q4 2026–Q4 2027. Planering och projektering av serviceboendet. Ansvar: Kommunen. Extern hjälp: Arkitekter och projekteringskonsulter. Beroenden: Tomt/byggnad förvärvad, finansiering säkrad.
- **Fas 4:** Tidsram: Q1 2028–Q2 2029. Byggnation av serviceboende. Ansvar: Kommunen. Extern hjälp: Byggentreprenör. Beroenden: Bygglov, finansiering, entreprenadavtal.
- **Fas 5:** Tidsram: Q3 2029. Uppstart av verksamhet. Ansvar: Lokal entreprenör. Beroenden: Byggnation klar, personal rekryterad.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Centralt läge minskar transporter och främjar gång- och cykeltrafik. Anpassad utformning för äldre ger långsiktig användbarhet.
- **Socialt:** Ger äldre trygghet och livskvalitet genom att bo kvar i sin hembygd med gemenskap och nära tillgång till vård. Skapar lokala arbetstillfällen inom omsorg, service och administration. Frigör bostäder som kan tas i bruk av yngre familjer. Minskar belastning på äldreboenden i övriga kommunen. Gemensam matsal kan stärka gemenskapen och servicenivån i orten.
- **Ekonomi:** Skapar långsiktiga arbetstillfällen inom vård och service. Bidrar till en levande ortskärna och förbättrar servicenivån. Minskar kostnader för kommunen genom att äldre kan bo kvar lokalt istället för att flytta till äldreboenden längre bort.

5 Utvecklingsområde kommunikation/infrastruktur

5.1 Skolskjuts i turtabell

Vi vill föra in befintlig skolskjuts i officiell tidtabell med Kolmårdsbuss och få informationen publicerad via Östgötatrafiken. Detta ger gymnasieelever och andra resenärer tillgång till dagliga fasta turer för pendling mellan Kvarsebo och Norrköping.

Nuläge: Sedan linje 432 lades ned den 13 juni 2022 saknar Kvarsebo direkt bussförbindelse med Norrköping. Gymnasieelever, äldre och pendlare måste köra till Kolmårdens djurpark (1,2 mil bort), vilket innebär 4 mil per dag för att skjutsa ungdomar. Detta är varken hållbart ekonomiskt, miljömässigt eller socialt. Det finns en skolskjuts men information om den saknas i officiella kanaler.

Målgrupp & nytta: Barn och unga får trygg skolgång utan att vara beroende av föräldrarnas skjutsning. Pendlare och äldre får pålitlig vardagsmobilitet. Landsbygdsbor får tillgång till samhällsservice. Kommunen stärker hållbarhet, inkludering och lokal utveckling.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: S

Kontaktperson: Angelica Elb Palmqvist

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Minst 80% av gymnasieelever i Kvarsebo har tillgång till daglig kollektivtrafik senast Q2 2026. Öka antalet dagliga resenärer med 30% inom första året. Mätning via biljettstatistik och enkäter.

Risker & hinder: Otydlig ansvarsfördelning mellan kommun, region och operatör. Begränsad information till allmänheten om befintlig skoltrafik. Låg nyttjandegrad om tider inte matchar behov. Budgetbegränsningar hos kommunen. Motstånd från operatör vid schemaändringar.

Finansiering: Kommunala medel, Region Östergötland, Klimatklivet, Arvsfonden (för inkludering och ungdomsnytta).

Drift & förvaltning: Ägs av Östgötatrafiken. Drivs av Kolmårdsbuss i samverkan med kommunen. Årlig kostnad: S (50-250 tkr) beroende på schema och ersättningsmodell.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q1 2026):** Ta reda på kostnad för att föra in skolskjuts i officiell tidtabell med Kolmårdsbuss. Upprätta samverkansmöten mellan lokal arbetsgrupp, Kolmårdsbuss och Östgötatrafiken. Genomföra behovsanalys bland boende och skolungdomar.
- **Fas 2 (Q1 2026):** Erbjud kommunen vår skolskjuts för ersättning. Förhandla om schema som matchar både skol- och pendlingsbehov. Säkra att information publiceras i Östgötatrafikens kanaler. *Se projektförslag under Område Skola*
- **Fas 3 (Q2 2026):** Lansera tidtabell och kommunicera tydligt via skolor, sociala medier och samhällsforum. Sprida information till användare om tillgång, priser och hållplatser.
- **Fas 4 (Q3-Q4 2026):** Uppföljning och utvärdering av nyttjande. Justera schema vid behov baserat på användarfeedback.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Minskade bilresor genom kollektivtrafikalternativ minskar utsläpp av koldioxid och andra föroreningar. Färre bilar på vägarna ger lägre buller och partikelutsläpp lokalt.
- **Socialt:** Ökad tillgänglighet och trygghet för unga och äldre. Ungdomar får självständighet och föräldrar frigörs från skjutsning. Stärker jämlikhet genom att landsbygdsbor får samma transportmöjligheter som stadsbor.
- **Ekonomi:** Minskade privata transportkostnader för familjer. Långsiktigt mer kostnadseffektivt än att varje familj kör egen bil. Gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort för barnfamiljer.

5.2 Samåkningsapp för Kvarsebo

Vi vill få tillgång till en samåkningsapp, antingen genom SuRuMo-projektet eller Freelway via andra kanaler.

Nuläge: Många gör samma resor men kör var för sig. Det finns ingen strukturerad lösning för samåkning i området. Dagens trafiksystem är ineffektivt, dyrt och otillgängligt för många. Bristande transportmöjligheter leder till isolering och minskad livskvalitet, särskilt för unga och äldre utan egen bil.

Målgrupp & nytta: Pendlare får enklare och billigare resor genom delad transport. Unga utan körkort och äldre som inte längre kör får ökad mobilitet. Miljömedvetna boende får möjlighet att minska sin klimatpåverkan. Alla vinner på stärkt gemenskap genom delade resor.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: S

Kontaktperson: Angelica Elb Palmqvist

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Minst 50 registrerade användare inom 6 månader. 3-5 dagliga samåkningstillfällen registrerade via appen. Mätning via appdata och användarenkäter. Minst 20% av registrerade användare använder appen regelbundet (minst en gång i veckan).

Risker & hinder: Låg användning om appen inte upplevs som relevant. Trygghetsaspekten kan avskräcka användare. Tekniska hinder eller brist på support. Integritetsfrågor kring användardata. Osäker långsiktig finansiering för licens och drift.

Finansiering: Hela Sverige ska leva, kommunala utvecklingsmedel, Region Östergötland, EU-medel för landsbygdsutveckling.

Drift & förvaltning: Appleleverantör (SuRuMo/Freelway) äger tekniken. Lokal projektgrupp ansvarar för spridning och stöd. Årlig kostnad: XS-S (0-250 tkr) beroende på licens och support.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q1 2026):** Kontakta Hela Sverige ska leva för utvärdering av deras hjälp med finansiering. Informera kommunen om intresse att medverka i SuRuMo eller annan samåkningsapp. Undersök olika applösningar och säkerhetsaspekter.
- **Fas 2 (Q1-Q2 2026):** Säkra licens och tillgång till vald app. Säkerställ GDPR-anpassning och transparens kring användardata. Utarbeta användarstöd och FAQ.
- **Fas 3 (Q2 2026):** Genomföra lokal kampanj med skolor och föreningar. Erbjud introduktionsmöten och användarstöd. Sprida information om appen i samhället via sociala medier, månadsbladet och affischer.
- **Fas 4 (Q3-Q4 2026):** Pilotperiod med aktiv uppföljning. Samla feedback från användare och justera kommunikation. Utvärdera om testperioden ska övergå i permanent lösning.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Färre bilar på vägarna minskar koldioxidutsläpp och lokala luftföroreningar. Effektivare utnyttjande av fordon minskar totalt resursbehov. Främjar hållbara transportval.
- **Socialt:** Ökad gemenskap genom delade resor och nya sociala kontakter. Bättre tillgänglighet för personer utan bil ökar inkludering. Minskad isolering särskilt för äldre och unga. Stärker känslan av samhörighet i bygden.
- **Ekonomi:** Delade kostnader för transport minskar ekonomisk börda för familjer och individer. Billigare än att varje person kör egen bil. Gör det ekonomiskt möjligt för fler att bo på landsbygden.

5.3 Matarbuss till Djurparken

Vi vill etablera en mindre busslinje från Kolmårdens djurpark till Kvarsebo som pilotprojekt.

Nuläge: Kvarsebo saknar direkt bussförbindelse sedan linje 432 lades ned 2022. Närmaste kollektivtrafikhållplats är vid Kolmårdens djurpark, 1,2 mil bort. Detta skapar beroende av egen bil och försvårar pendling för de som inte har tillgång till bil. Anställda på Parks & Resorts (över 1000 personer under högsäsong) har inga kollektiva alternativ från Kvarsebo.

Målgrupp & nytta: Pendlare får pålitlig vardagsmobilitet och slipper köra hela sträckan till Norrköping. Anställda på Parks & Resorts kan välja att bo i Kvarsebo med kollektivtrafikförbindelse till jobbet. Ungdomar och äldre utan egen bil får ökad självständighet. Turister får enklare tillgång till både Djurparken och Kvarsebo.

Prioritet: 2 (2027-2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: M

Kontaktperson: Angelica Elb Palmqvist

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Minst 3 avgångar per dag under pilotperiod Q2-Q3 2027. 50% beläggning i snitt under testperioden. Utvärdering via resestatistik och enkäter. Positiv bedömning som leder till beslut om permanentande eller förlängning.

Risker & hinder: Låg initial efterfrågan kan påverka viljan att permanenta linjen. Svårigheter att få trafiktillstånd och avtal med operatör. Infrastrukturkostnader för hållplatser. Brist på samordning med befintlig trafik. Höga driftskostnader i förhållande till antal resenärer under pilotperiod.

Finansiering: Kommunala medel, Region Östergötland, Klimatklivet, EU:s landsbygdsprogram, eventuellt samfinansiering med Parks & Resorts.

Drift & förvaltning: Ägs av kommunen i samverkan med regionen. Drivs av upphandlad operatör. Årlig kostnad: M (250 tkr-1 mkr) beroende på antal avgångar och linjesträckning.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q4 2026-Q1 2027):** Genomföra behovsanalys och intresseanmälan i bygden. Kontakta Östgötatrafiken om möjligheter att genomföra en "mini"-linje från Djurparken. Involvera Parks & Resorts för att visa turismnytta och eventuellt intresse för anställdas pendling.
- **Fas 2 (Q1-Q2 2027):** Söka pilotfinansiering för testperiod. Ansöka om trafiktillstånd. Identifiera lämpliga hållplatser och tider. Samordna med Östgötatrafikens befintliga turer från Djurparken.
- **Fas 3 (Q2-Q3 2027):** Pilotperiod med minst 3 avgångar/dag. Aktiv marknadsföring via Parks & Resorts, lokala kanaler och turistinformation. Kontinuerlig uppföljning av resandestatistik och användarfeedback.
- **Fas 4 (Q4 2027):** Utvärdering av pilot. Presentation av resultat för kommun och region. Beslut om permanentande, justering eller avslutande baserat på nyttjande och ekonomi.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Minskad biltrafik mellan Kvarsebo och Djurparken minskar koldioxidutsläpp. En buss kan ersätta många bilresor. Främjar kollektivtrafik som hållbart transportalternativ.
- **Socialt:** Ökad tillgänglighet för boende utan bil, särskilt unga och äldre. Bättre pendlingsmöjligheter gör Kvarsebo mer attraktivt för Parks & Resorts anställda. Ökad trygghet genom regelbundna turer. Stärker Kvarsebos koppling till omvärlden.
- **Ekonomi:** Stärkt lokal ekonomi genom ökad rörlighet och möjlighet att nå arbetsplatser. Gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort för Parks & Resorts över 1000 anställda. Turisttrafik kan generera intäkter för lokala företag.

5.4 Pendlarparkering vid Djurparken

Vi vill etablera pendlarparkering vid Kolmårdens djurpark för att förenkla bytet mellan bil och kollektivtrafik. Detta kortar körsträckan för exempelvis gymnasieungdomar som tar EPA-traktorn till bussen och möjliggör samåkning för pendlare.

Nuläge: Kvarsebo saknar direkt kollektivtrafik och närmaste hållplats ligger vid Kolmårdens djurpark, 1,2 mil bort. Pendlare måste köra hela sträckan eller hitta egen lösning för parkering vid bytespunkt. Särskilt ungdomar med EPA-traktor eller moped har ingen säker plats att lämna fordon. Detta skapar barriärer för att använda kollektivtrafik och samåkning.

Målgrupp & nytta: Gymnasieungdomar kan säkert parkera EPA-traktor eller moped vid bytespunkt. Pendlare får trygg plats för samåkning och byte till buss. Bilister kan dela resor genom att mötas vid parkering. Parks & Resorts anställda som bor i Kvarsebo kan samåka del av sträckan.

Prioritet: 2 (2027-2028)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Angelica Elb Palmqvist

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Minst 10 fordon per vardag under första året. 30% minskning av bilresor hela vägen till Norrköping bland användare. Mätning via parkeringslogg och användarenkäter. Positiv feedback gällande trygghet och tillgänglighet.

Risker & hinder: Markfrågor och tillstånd kan fördröja processen. Risk för låg användning om inte kopplat till fungerande kollektivtrafik. Underhållsbehov och kostnader för vinterväghållning, belysning och eventuellt asfaltering. Ansvarsfrågor vid skadegörelse eller stöld.

Finansiering: Kommunala investeringsmedel, Klimatklivet, samarbete med Parks & Resorts, regionens mobilitetsstöd.

Drift & förvaltning: Ägs av kommunen. Drifts av samhällsbyggnadskontoret eventuellt i samarbete med Parks & Resorts. Årlig kostnad: XS-S (0-250 tkr) beroende på underhåll, belysning och avtal.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q3 2026):** Identifiera befintlig mark där elstolpar redan finns installerade. Möjlig markidentifiering vid Parks & Resorts anläggning. Lokal dialog med kommun och Parks & Resorts om samarbete och markåtkomst.
- **Fas 2 (Q4 2026-Q1 2027):** Ansöka om marklov och eventuella tillstånd. Säkerställ vinterunderhåll och belysning i planering. Teckna eventuella samarbetsavtal med Parks & Resorts.
- **Fas 3 (Q2-Q3 2027):** Upparbetning av parkeringsyta. Installation av belysning och eventuell skyltning. Kombinera med informationskampanj om samåkning och busslinjer.
- **Fas 4 (Q3 2027):** Invigning och lansering. Uppföljning av nyttjande och användarfeedback. Justering vid behov.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Minskade utsläpp genom samåkning och kortare bilresor. Underlättar för fler att välja kollektivtrafik för del av resan. En bil kan ersätta flera hela resor. Minskar total körsträcka och bränsleförbrukning.
- **Socialt:** Tillgängliggör kollektivtrafik för fler grupper, särskilt ungdomar med EPA-traktor. Ökad trygghet genom belyst och organiserad parkering. Främjar social kontakt genom samåkning. Minskar känsla av isolering på landsbygden.

- **Ekonomi:** Minskade pendlingskostnader genom samåkning och kortare bilresor. Relativt låg investeringskostnad med stor potentiell nytta. Gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort genom förbättrade pendlingsmöjligheter.

5.5 Cykelvänliga leder till Kvarsebo

Vi vill skapa cykelvänliga leder till och från Kvarsebo, särskilt mot Kolmårdens djurpark och Vildmarkshotellet. Detta gynnar både turism och pendling genom att göra det säkert och enkelt att cykla mellan Kvarsebo och närliggande destinationer. Projektet undersöker även möjligheter från Sörmlandshållet.

Nuläge: Det saknas säkra cykelvägar till och från Kvarsebo, särskilt mot Kolmårdens djurpark och Vildmarkshotellet. Detta begränsar möjligheterna för turister att cykla mellan destinationer och för pendlare att välja cykel som transportmedel. Befintliga vägar är smala och otrygga för cyklister.

Målgrupp & nytta: Turister får möjlighet att cykla säkert mellan Djurparken, Vildmarkshotellet och Kvarsebo vilket ökar besöksvärdet. Pendlare kan välja cykel för del av resan vilket minskar bilberoende. Lokala boende får säkrare cykelvägar för vardag och fritid. Turismnäringen vinner på ökad tillgänglighet och attraktivitet.

Prioritet: 2 (2027-2028)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: M

Kontaktperson: Angelica Elb Palmqvist

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Minst 5 km ny cykelled senast Q4 2027. 100 cyklister per månad under sommarhalvåret. Mätning via manuella räkningar och feedback från turister. Ökad användning av cykel för pendling mäts genom enkäter.

Risker & hinder: Hög initial investeringskostnad för anläggning av cykelvägar. Markägande och tillståndprocesser kan fördröja projektet. Begränsad användning vintertid vilket påverkar kostnadseffektiviteten. Kommunens godkännande och finansiering är en förutsättning.

Finansiering: Leader-bidrag, EU:s landsbygdsprogram, Klimatklivet, kommunala investeringsmedel, eventuellt samfinansiering med Vildmarkshotellet/Djurparken för turismnytta.

Drift & förvaltning: Ägs av kommunen. Drifts av samhällsbyggnadskontoret. Årlig kostnad: Låg driftkostnad, främst underhåll och vinterväghållning.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q3-Q4 2026):** Undersöka efterfrågan från Vildmarkshotellet, Djurparken och turister genom enkäter och dialog. Titta på möjligheter från Sörmlandshållet också. Kartlägga befintliga vägar och identifiera lämpliga sträckor för cykelvägar.
- **Fas 2 (Q1-Q2 2027):** Samverka med Vildmarkshotellet och Djurparken för att visa turismnytta och eventuellt samfinansiering. Söka Leader-bidrag och EU-medel. Ta fram projekteringsförslag med kostnadskalkyl.
- **Fas 3 (Q2-Q3 2027):** Ansöka om marklov och tillstånd. Förhandla med markägare. Säkerställ kommunens godkännande och finansiering.
- **Fas 4 (Q3-Q4 2027):** Bygga minst 5 km cykelled i prioriterad sträcka. Kombinera med skyltning, rastplatser och cykelvänlig infrastruktur. Fasa in i etapper för att sprida kostnader om budgeten är begränsad.
- **Fas 5 (Q4 2027):** Invigning och marknadsföring. Uppföljning av användning och feedback från turister och boende. Planera eventuell utbyggnad baserat på resultat.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Främjar fossilfria transporter och minskar koldioxidutsläpp. Cykling är helt utsläppsfritt och bidrar till klimatmål. Minskar biltrafik mellan Kvarsebo och närliggande destinationer.
- **Socialt:** Ökad tillgänglighet för alla åldrar att cykla säkert. Främjar hälsa genom aktiv transport. Gör det möjligt för fler att välja cykel även utan egen bil. Stärker kopplingen mellan Kvarsebo och omvärlden.
- **Ekonomi:** Turismintäkter ökar när fler kan cykla mellan destinationer. Minskade transportkostnader för boende som väljer cykel. Relativt låg driftkostnad jämfört med vägunderhåll. Gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort och besöksmål.

5.6 Tillförlitlig färjetrafik

Vi vill säkerställa att färjan går enligt tidtabell och att renhållning sköts vid färjeläget. Det finns också önskemål att 20-minutersturerna på morgonen och eftermiddagarna ska återinföras för att bättre matcha pendlingsbehov och öka tillförlitligheten i vardagstransporter.

Nuläge: Under sommaren 2020 stod färjan stilla under många veckor, vilket drabbade både pendlare och verksamheter i Kvarsebo. Färjan är den enda vägförbindelsen över Bråviken och avgörande för byns tillgänglighet. När färjan inte följer tidtabellen eller står still uppstår stora problem för vardagsliv och näringsliv. Renhållning vid färjeläget är också eftersatt.

Målgrupp & nytta: Pendlare får pålitlig vardagsmobilitet och kan lita på att komma i tid till arbete och studier. Turister

får tillgång till att uppleva Östergötland och Kvarsebo. Stadsbor kan enkelt ta del av naturen vi erbjuder. Verksamheter i Kvarsebo säkrar tillgänglighet för kunder och leveranser. Kommunen stärker hållbarhet, inkludering och lokal utveckling.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: [SAKNAS]

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Färjan ska gå enligt tabell 95% av tiden under 2026. Minst 2 extra turer per vardag under rusningstid (morgon och eftermiddag). Renhållning ska ske minst 3 gånger per vecka under sommarsäsong. Mätning via Trafikverkets driftstatistik och användarenkäter.

Risker & hinder: Färjan prioriteras inte i Trafikverkets planering och underhåll. Brist på lokal ansvarig för renhållning. Begränsad kommunikation mellan färjerederiet och boende om driftstörningar. Budget för extra turer saknas hos Trafikverket.

Finansiering: Trafikverket (ordinarie drift), kommunala driftmedel för renhållning och eventuellt stöd för extra turer, lokalt föreningsstöd.

Drift & förvaltning: Ägs av Trafikverket. Drivs av färjerederiet. Lokal renhållningsansvarig för färjeläget. Årlig kostnad: XS-S (0-250 tkr) för lokal renhållning och eventuella extra insatser.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q1 2026):** Skapa lokal dialoggrupp med färjerederiet och Trafikverket. Hitta person som kan tänkas sig att sköta renhållningen vid färjeläget. Dokumentera behovet av 20-minutersturer med statistik över pendlingsmönster.

- **Fas 2 (Q1-Q2 2026):** Formalisera kontakt mellan bygden och färjerederiet för bättre kommunikation vid driftstörningar. Tillsätta lokal renhållningsansvarig med tydligt uppdrag och ersättning. Söka stöd från kommunen för driftbidrag till extra turer.
- **Fas 3 (Q2 2026):** Lobbying mot Trafikverket för återinförande av 20-minutersturer under rusningstid. Presentera behovsunderlag och statistik. Etablera rutiner för löpande uppföljning av tidtabellsefterlevnad.
- **Fas 4 (Q3-Q4 2026):** Uppföljning av förbättringar. Utvärdering av renhållning och tidtabellsefterlevnad. Justering av rutiner vid behov.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Tillförlitlig färja minskar behovet av att köra långa omvägar. Minskar biltrafik genom att vara ett attraktivt alternativ.
- **Socialt:** Ökad trygghet och trivsel vid färjeläget genom god renhållning. Pålitlig färjetrafik minskar stress och oro för pendlare. Stärker känslan av att Kvarsebo är prioriterat och välskött. Bättre tillgänglighet för besökare ökar social kontakt.
- **Ekonomi:** Stärkt lokal tillgänglighet säkrar möjligheten för verksamheter att fungera. Relativt låg kostnad för stor samhällsnytta. Tillförlitlighet gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort. Turister som känner sig välkomna bidrar till lokal ekonomi.

5.7 Prioriterad snöröjning

Vi vill säkerställa att snöröjning på väg E903 och anslutande vägar till och från Kvarsebo prioriteras för att garantera säker framkomlighet under vinterhalvåret. Detta är avgörande för pendling, skolgång och samhällsservice.

[SAKNAS: Bild]

Nuläge: Snöröjning av E903 och anslutande vägar sker inte alltid med tillräcklig prioritet, vilket skapar osäkerhet och risk för boende och pendlare. Försenad snöröjning leder till utebliven skolgång, förseningar till arbete och isolering av äldre. Kvaliteten på snöröjningen varierar och prioriteringen är oklar.

Målgrupp & nytta: Pendlare får säkra och pålitliga vägar till arbete och studier. Barn och ungdomar kan ta sig till skolan säkert. Äldre och andra sårbara grupper riskerar inte att bli isolerade. Räddningstjänst och ambulans får framkomlighet vid nödsituationer. Alla boende får trygghet i att kunna färdas säkert under vintern.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: [SAKNAS: Ingen lokal kostnad]

Kontaktperson: [SAKNAS]

Projektgrupp: Kommunikation

Effektmål & indikatorer: Snöröjning ska ske inom 6 timmar efter snöfall på E903 och huvudvägar. Minst 90% av vinterdagarna ska vägen vara fullt framkomlig. Mätning via boendeenkäter och Trafikverkets loggar. Noll rapporter om allvarliga trafikstörningar på grund av försenad snöröjning.

Risker & hinder: Bristande prioritering vid snöfall hos Trafikverkets entreprenörer. Klimatförändringar ger oförutsägbara vädermönster som försvårar planering. Svårigheter att påverka Trafikverkets prioriteringsordning mellan olika vägar. Begränsade resurser hos Trafikverket kan leda till konflikter mellan olika områden.

Finansiering: Trafikverkets ordinarie driftbudget. Ingen lokal finansiering krävs, men lokal uppföljning och dokumentation behöver ideella insatser.

Drift & förvaltning: Ägs och drifts av Trafikverket via upphandlade entreprenörer. Årlig kostnad: Ingår i statlig driftbudget. Lokal insats: Dokumentation och uppföljning av incidenter.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q4 2025-Q1 2026):** Dokumentera incidenter där snöröjning varit otillräcklig eller försenad. Samla statistik över problem och konsekvenser (förseningar, olyckor, utebliven skolgång). Samverka med andra byar längs E903 för gemensam påverkan.

- **Fas 2 (Q1 2026):** Framföra dokumenterad problembild till Trafikverket med konkreta exempel och statistik. Föreslå vinterberedskapsplan för E903 med tydligare prioritering. Begära möte med ansvariga på Trafikverket.
- **Fas 3 (Q2-Q3 2026):** Dialog med Trafikverket om förbättringar inför vintersäsongen 2026/2027. Säkra att E903 och anslutande vägar till Kvarsebo klassificeras med tillräckligt hög prioritet. Etablera kontaktvägar för snabb rapportering av problem.
- **Fas 4 (Q4 2026 och framåt):** Kontinuerlig uppföljning av snöröjningskvalitet. Årlig utvärdering som rapporteras till Trafikverket. Vidmakthålla dialog och påverkan för långsiktig förbättring.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Säker vintertrafik minskar risken för olyckor och därmed utsläpp från bärgning och skadade fordon. Förutsägbar snöröjning minskar behovet av onödiga extra resor eller omvägar. Effektiv snöröjning kan minska behovet av halkbekämpning med salt.
- **Socialt:** Trygghet för boende och pendlare under vinterhalvåret. Barn kan gå i skolan utan avbrott. Äldre slipper bli isolerade. Minskar stress och oro hos föräldrar och pendlare. Stärker känslan av att landsbygden prioriteras lika högt som staden.
- **Ekonomi:** Färre förseningar ger minskade kostnader för arbetsgivare och privatpersoner. Minskar skador på fordon och olyckor som medför höga kostnader. Pålitlig vinterväghållning gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort året runt. Säkrar tillgänglighet för lokala företag under vintern.

6 Utvecklingsområde Skola

Kvarsebo skola och förskola är en fristående enhet som drivs av Ideella föreningen Kvarsebo skola. Friskolan startade 2004 och 2010 tog föreningen även över förskolans verksamhet. Vår pedagogiska inriktning är allmän, och vi vill erbjuda en kvalitativ utbildning som präglas av småskalighet och studiero. Det hållbara tänket med närhet till den omgivande naturen genomsyrar verksamheten. ”Den lilla skolan med det stora hjärtat” är en sammanhållande länk som skapar framtidstro för hela byn.

Den största utmaningen är att varje läsår ha optimalt antal elever i varje klass och en för det anpassad personalstyrka. De största kostnadsposterna är löner, lokalhyra samt skolskjuts. Posten *löner* styrs av verksamheten. Styrelsen förhandlar och avtalar *lokalhyran* med Norrköpings kommun. Det finns exempel på andra glesbygdsskolor med lösningar som att t ex lokala företag tagit över ägandet av lokalerna och sänkt hyran. Lokalhyra och löner kommer inte att behandlas i årets utvecklingsplan.

Det finns utrymme för att öka elevantalet och för att få en optimal verksamhet är målet satt till; totalt 60st, varav 20st Förskola, 20st F-3 samt 20st 4-6. Långsiktigt mål: Det ska vara kö till Kvarsebo skola! En viktig förutsättning för att få fler elever är att öka inflyttningen av barnfamiljer i byn och dess närområde. Denna punkt återkommer under rubrikerna Bostäder och Attraktion. Projekten syftar till att stärka skolans verksamhet, ekonomi och sammanhållning, vilket sammantaget leder till att Kvarsebo skolas attraktivitet ökar.

6.1 Sol- och regnskydd till förskolan

Vi vill installera permanent solskydd över förskolans sandlåda, regnskydd för barnvagnar vid utomhussömn och nya funktionella markiser för skolans fönster. Detta säkerställer att förskolebarnen kan leka och vila säkert oavsett väder, utan risk för solskador eller att bli genomblöta av regn.

Nuläge: Förskolans utemiljö saknar helt solskydd över sandlådan där barn leker i timmar. Förskolebarn är extra känsliga mot solens strålar och det finns otaliga studier som visar att solen kan orsaka hudcancer. Personalen använder temporära lösningar som parasoll vilket inte täcker hela sandlådan. Förskolans lokaler har inte plats för barnvagnar inomhus och de minsta barnen måste sova utomhus utan regnskydd. Befintliga markiser är gamla, trasiga och fyller inte sitt syfte. Sedan 2022 har kommunen lovat åtgärda detta utan att något hänt.

Målgrupp & nytta: Förskolebarn får säker lek- och sovmiljö skyddad från sol och regn. Förskolepedagoger får trygga och ändamålsenliga förhållanden för barnomsorg. Personal och elever inomhus får fungerande solskydd. Föräldrar får trygghet i att deras barn är säkra och skyddade.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: S

Kontaktperson: Helene Sherpa

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: Solskydd installerat över sandlådan senast slutet av Q2 2026. Regnskydd uppsatt under Q1 2026. Nya markiser installerade senast slutet av Q2 2026. Positiv feedback från personal och föräldrar.

Risker & hinder: Oklarheter i ansvar mellan skolans styrelse och kommunen som fastighetsägare. Om styrelsen tar ansvaret, blir då styrelsen ansvarig för underhåll av sol- och regnskydd samt markiser? Ansvaret behöver klargöras. Projektet kan fördröjas i väntan på kommunens beslut. Budget kan vara otillräcklig för alla tre delar.

Finansiering: Kommunala medel/anslag (Norrköpings kommun som fastighetsägare har primärt ansvar), Kvarsebo kan erbjuda arbetskraft för delfinansiering, eventuellt sponsorer eller bidrag för del av kostnaden.

Drift & förvaltning: Eftersom det är Norrköpings kommuns lokaler och mark bör ansvaret rimligtvis ligga hos kommunen att äga och förvalta sol- och regnskydd samt markiserna. Om kommunen har annan åsikt är det styrelsen för Kvarsebo skola och förskola som äger och förvaltar.

Årlig kostnad: XS för inspektion och mindre underhåll.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q4 2025-Q1 2026):** Förtydliga ansvarsfrågan med Norrköpings kommun genom formellt möte. Ta in offerter från lokala entreprenörer för alla tre delar. Prioritera lokala företag för att gynna näringslivet. Säkra finansiering.
- **Fas 2 (Q1 2026):** Installation av regnskydd för barnvagnar som första prioritet inför våren. Relativt enkel åtgärd som kan genomföras snabbt.
- **Fas 3 (Q2 2026):** Installation av permanent solskydd över sandlådan inför sommaren. Säkerställ att konstruktionen är säker och hållbar. Val av lämpligt material som tål väder.
- **Fas 4 (Q2 2026):** Byte av markiser till skolans fönster. Säkerställ att de är funktionella och enkla att använda. Genomför alla åtgärder innan sommarlovet.
- **Fas 5 (Q3 2026):** Uppföljning och inspektion att allt fungerar som det ska. Dokumentera lösningarna för framtida referens.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Val av hållbara material med lång livslängd minskar framtida materialförbrukning. Solskydd kan minska behovet av energikrävande kylning inomhus
- **Socialt:** Ändamålsenliga och säkra lokaler samt utemiljö är grundläggande för barns hälsa och utveckling. Skyddar barn från solskador som kan ge livslånga konsekvenser. Ger personal bättre arbetsmiljö. Visar att barnens säkerhet prioriteras.
- **Ekonomi:** Förebygger framtida kostnader för hudskador. Investering i säkra lokaler gör förskolan mer attraktiv och kan öka elevantal. Valfungerande lokaler minskar behov av tillfälliga lösningar och personalstress. Långsiktigt hållbar lösning istället för upprepade provisoriska åtgärder.

6.2 Marknadsföring av skolan

Vi vill öka marknadsföringen och sprida kännedom om Kvarsebo skola genom att delta i evenemang, förbättra digital närvaro, stödja skolans styrelse med marknadsföringsarbete och eventuellt skapa en skolfestival. Detta stärker skolans profil och attraherar fler barnfamiljer till området.

Exempel på film skolan tog fram under 2024: [Youtube](#).

Nuläge: Skolans styrelse har ansvar för marknadsföring men begränsade resurser och tid. Det finns utvecklingsmöjligheter vad gäller att skapa uppmärksamhet och kunskap kring skolan. Skolan deltar i vissa evenemang men det saknas en sammanhållen marknadsföringsstrategi.

Målgrupp & nytta: Alla barnfamiljer i närområdet får ökad kännedom om Kvarsebo skola och dess verksamhet. Skolan får fler elever vilket leder till

stabilare ekonomi. Byn får ökad synlighet och attraktivitet genom en välkänd och uppskattad skola. Samverkan med andra marknadsföringsaktiviteter för Kvarsebo stärker helhetsbilden.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Helene Sherpa

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: Ökat antal förfrågningar kring skolan och förskolan samt ansökningar. Ökat antal elever ger stabilare ekonomi (konkret mål: minst 5 nya ansökningar under 2026). Ökad närvaro och synlighet vid lokala evenemang. Förbättrad hemsida och social media-närvaro med mätbart ökad trafik. Positiv feedback från besökare vid evenemang.

Risker & hinder: Säkerställa aktiva volontärer och ekonomi för att köpa in externa tjänster som behövs. Risk att aktiviteter blir sporadiska utan tydlig plan. Svårt att mäta direkt effekt av marknadsföringsinsatser. Konkurrens från andra skolor i närområdet.

Finansiering: Sponsorer, skolans egna medel, eventuellt kommunala bidrag för landsbygdsutveckling, intäkter från evenemang.

Drift & förvaltning: Marknadsföringsgruppen (projektgrupp + volontärer) driver arbetet. Efter etablering av rutiner och material kan skolstyrelsen ta över med lägre resursbehov. Årlig kostnad: XS för löpande material och eventuella externa tjänster.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q1 2026):** Bilda projektgrupp för marknadsföring med representation från styrelse, personal och volontärer. Inventera befintliga marknadsföringsmaterial och kanaler. Identifiera målgrupper och budskap.
- **Fas 2 (Q1-Q2 2026):** Se över information och utseende på hemsida och social media. Uppdatera med aktuell information, bilder från verksamheten och tydliga kontaktvägar. Överväg professionell hjälp för design.
- **Fas 3 (Q2 2026):** Öka och utveckla deltagandet i redan befintliga evenemang som Östgötadagarna, Valborgsfirande, Midsommarfirande och Trailrun. Ta fram attraktivt material som lappar, flyers och banners. Aktivera elever i framträdanden.
- **Fas 4 (Q2-Q3 2026):** Skapa projektplan för eventuell Kvarsebo skolfestival som kan bli årligt återkommande event. Undersök intresse och genomförbarhet. Ta fram budget och tidsplan.
- **Fas 5 (Q3-Q4 2026):** Ta fram andra marknadsföringsförslag som pressreleaser, samarbeten med lokala företag, öppet-husdag, besök på andra förskolor. Samordna med övriga marknadsföringsaktiviteter för Kvarsebo.
- **Fas 6 (Q4 2026):** Utvärdera årets marknadsföringsinsatser. Mät resultat mot uppsatta mål. Planera för kommande år baserat på lärdomar.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Digital marknadsföring minimerar pappersförbrukning. Val av miljövänliga material vid trycksaker. Lokala evenemang minskar resebehov jämfört med marknadsföring på längre avstånd.
- **Socialt:** Ökad samverkan mellan skola, föreningar och bybor stärker gemenskap. Skolan blir en tydligare del av byns identitet. Fler elever ger bättre förutsättningar för verksamheten och social utveckling. Skapar stolthet över den lokala skolan.
- **Ekonomi:** Ökat elevantal ger stabilare ekonomi för skolan genom fler skolpengar. Långsiktigt säkrar det skolans överlevnad vilket är avgörande för byns attraktivitet. Relativt låg marknadsföringskostnad kan ge stor effekt. Marknadsföring av skolan gynnar också övrig marknadsföring av Kvarsebo som bostadsort.

6.3 Global vänort i Nepal

Vi vill starta ett vänskapssamarbete mellan Kvarsebo skola och Janata Basic School i bergsbyn Patle i nordöstra Nepal. Genom brev, filmer och gemensamma teman som natur, vardag och kultur,

skapar vi en bro mellan byar där barnen får lära av varandra och bygga förståelse, nyfikenhet och gemenskap mellan barn som lever i helt olika delar av världen.

Nuläge: Skolan har redan arbetat med globala frågor i undervisningen men saknar ett konkret samarbete med en annan skola. Vi har goda upparbetade kontakter via ideella organisationer och vill nu bygga ett mer långsiktigt och gemensamt projekt med en skola i Nepal.

Målgrupp & nytta: Eleverna i Kvarsebo F-6 och eleverna i vänskolan i Nepal får stärkt världsbild, empati, språkfärdigheter och digitala färdigheter. Projektet ger stolthet över den egna platsen – att även en liten skola på landet i Sverige kan bidra till global vänskap och förståelse. För byn innebär det positiv profilering, engagemang och framtidstro.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Kristin Alterstav

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: Samtliga elever i Kvarsebo skola har deltagit i minst ett utbyte eller tema kring Nepal. Ett återkommande vänskapsutbyte etableras senast vårterminen 2026. Ökad elevdelaktighet och interkulturell förståelse mäts genom enkät. Minst 4 gemensamma aktiviteter eller utbyten genomförda under 2026.

Risker & hinder: Svårighet att upprätthålla kontakt på grund av språkbarriärer och olika tekniska förutsättningar. Kräver tid för koordinering mellan projektgruppen och skolans ordinarie verksamheter. Kräver finansiering av digital utrustning för kommunikation och eventuella porto-/materialkostnader. Tidsskillnad kan försvåra synkron kommunikation.

Finansiering: Arvsfonden, Region Östergötland, vänortsfonder, skolans egna insamlingsinsatser, sponsorer, Leader-anslag, Norrköpings kommun.

Drift & förvaltning: Projektgrupp ledd av Kristin Alvestad och Pemba Sherpa driver projektet inom ramen för skolans ordinarie arbete. Efter etablering integreras projektet i skolans verksamhet.

Årlig kostnad: XS för material och teknisk utrustning.

Genomförande:

- **Fas 1 (januari 2026):** Skapa projektgrupp (Kristin Alvestad och Pemba Sherpa samt ytterligare person) som tar fram konkret plan för genomförandet. Säkra finansiering och teknisk utrustning.
- **Fas 2 (februari 2026):** Förankra projektet med skolan i Nepal. Etablera kontaktvägar och tekniska lösningar för kommunikation. Identifiera kontaktpersoner på båda sidor.
- **Fas 3 (mars 2026):** Planera gemensamma teman och aktiviteter för läsåret. Involvera lärare och elever i planeringen. Sätta upp tydliga mål för vad eleverna ska lära sig.
- **Fas 4 (april-maj 2026):** Eleverna producerar filmer, brev och bilder om sin vardag som delas med vänskolan. Lärare underlättar processen och säkerställer pedagogisk koppling.
- **Fas 5 (juni 2026):** Genomför digitalt vänskapsutbyte – gemensam "Global vänskapsvecka" där skolorna möts digitalt. Eleverna presenterar för varandra och ställer frågor.
- **Fas 6 (augusti 2026):** Utvärdering och dokumentation av projektet. Planera fortsättning och långsiktig struktur för kommande läsår.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Digitalt utbyte minimerar resor och klimatpåverkan jämfört med fysiska utbyten. Undervisning om natur och klimat i olika delar av världen stärker miljömedvetenhet.

- **Socialt:** Skapar solidaritet, vänskap och global förståelse mellan kulturer. Stärker empati och perspektivtagande hos elever. Minskar fördomar och bygger broar mellan olika levnadsvillkor. Ger stolthet över den egna skolan och platsen.
- **Ekonomi:** Låg kostnad ger stort utbildningsvärde och pedagogisk vinst. Projektet kan öka skolans attraktivitet och locka fler elever. Stärker skolans profil som modern och globalt medveten.

6.4 Skolskjuts öppen för allmänheten

Vi vill erbjuda Kvarsebo skolas lokala skolskjuts till den nya skolbusslinjen och öppna den för allmänheten.

Nuläge: Kvarsebo skola driver egen skolskjuts via Kolmårdensbuss (nytt avtal augusti 2025). Detta är en stor kostnadspost för skolans ekonomi. Bussen går idag tom när den kör till Krokek för att hämta skolelever. Kommunen har vid flera tillfällen meddelat att man inte kan ta kostnad för skolskjutsen, men möjligheten att använda bussen i den nya skollinjen öppnar för ny dialog.

Målgrupp & nytta: Alla invånare erbjuds ytterligare två bussavgångar mellan Kvarsebo och Krokek på skoldagar. Pendlare och gymnasieelever får fler

transportmöjligheter. Skolan får ekonomisk avlastning på kostnadsposten "skolskjuts". Effektivare utnyttjande av befintlig busstrafik.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Medel

Kostnadsnivå: M

Kontaktperson: Kristina Lindberg

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: X antal personer använder tjänsten under piloten (specifikt mål sätts efter behovsanalys). Enkät med uppföljning från samtliga resande visar positiv upplevelse. Enkät för uppföljning av upphandlande skolskjutsleverantör visar att samarbetet fungerar. Skolan får mätbar ekonomisk avlastning genom kommunal medfinansiering.

Risker & hinder: Kräver finansiering av pilot på 3 månader (totalt 180 000 kr, cirka 60 000 kr per månad). Skollinjen måste vara igång som förutsättning. Måste marknadsföras för att nå ut till invånarna. Dialog med kommun och operatör kan vara tidskrävande. Risk att antalet användare blir för få för att motivera fortsättning.

Finansiering: Norrköpings kommun (50% delfinansiering för pilot, material och utvärdering), skolans egna medel, eventuellt regionala medel för kollektivtrafik.

Drift & förvaltning: Skolskjutsentreprenör (Kolmårdensbuss) driver trafiken. Ideella föreningen Kvarsebo skola ansvarar för samordning med kommun och marknadsföring. Vid fortsättning efter pilot integreras i kommunens ordinarie trafikutbud.

Årlig kostnad efter pilot: delad mellan skola och kommun enligt överenskommelse.

Genomförande:

- **Fas 1 (december 2025):** Samla fakta om restider, avstånd, befintliga behov och potentiella användare. Genomför behovsanalys bland boende om intresse för bussförbindelse.
- **Fas 2 (januari 2026):** Dialog med lokal skolskjutsentreprenör (Kolmårdensbuss) samt kommunens skollinjeansvariga. Presentera förslag och diskutera möjligheter för samarbete.
- **Fas 3 (februari 2026):** Ta fram pilotförslag och kostnadskalkyl. Förhandla om medfinansiering med kommunen. Säkra avtal och finansiering för 3-månaderspilot.

- **Fas 4 (mars-juni 2026):** Genomföra pilot under vårterminen med två extra avgångar per skoldag öppna för allmänheten. Aktiv marknadsföring via lokala kanaler. Kontinuerlig uppföljning av antal resenärer.
- **Fas 5 (juni 2026):** Utvärdera pilot genom enkäter till resenärer och operatör. Presentera resultat till kommunen med rekommendation om fortsättning eller permanent lösning.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Fler kan åka kollektivt istället för bil vilket minskar utsläpp. Vi optimerar bussturer genom att fylla tomma platser. Fler gymnasieelever kan bo kvar hemma eftersom de kan ta sig till skolan i Norrköping i tid utan att föräldrarna kör.
- **Socialt:** Ökad trygghet genom fler transportmöjligheter. Gemenskap och tillgänglighet ökar när fler kan resa tillsammans. Minskar isolering för unga och äldre utan egen bil. Stärker känslan av att skolan bidrar till hela samhället.
- **Ekonomi:** Effektivare användning av resurser genom att dela kostnader. Skolan kan få ekonomisk avlastning på posten skolskjuts. Familjer sparar pengar på minskade bilresor. Gör Kvarsebo mer attraktivt som bostadsort genom bättre kollektivtrafik.

6.5 Rörelseprojekt

Vi vill ge eleverna en grundläggande rytmisk rörelseutbildning redan från förskoleklass genom ett strukturerat program med tre delar: rytmiska övningar baserade på "lunka på", långhoppprep där barnen lär sig timing, och grundläggande bollövningar med jonglerboll som träningsredskap.

Nuläge: Lärare på skolan är intresserade av att idéskaparen Göran Petersson kommer för att prova på några idrottslektioner. Projektet kan utökas om det faller väl ut. Detta är ett prova-på projekt som kan integreras i ordinarie verksamhet vid positiv utvärdering.

Målgrupp & nytta: Skolans elever får grundläggande övningar där alla lär sig jonglera (motorik, öga-hand-koordination), komma i rätt tid och musicera. Projektet uppmuntrar rörlighet och ger lugnare, friskare barn med bättre koncentrationsförmåga. Lärare får ett strukturerat verktyg för rörelseundervisning.

Prioritet: 3 (2028+)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Göran Petersson

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: Barn får röra på sig regelbundet enligt strukturerat program. Bättre hälsa och lugnare barn mäts genom lärarobservationer och enkäter. Minst 80% av eleverna kan jonglera med två bollar efter programmet. Positiv påverkan på arbetsmiljö i skolan. Eleverna trivs med aktiviteterna (mäts genom enkät).

Risker & hinder: Ordinarie verksamhet kanske inte hinner få in detta i undervisningen på grund av tidsbrist. Lärare kan känna sig osäkra på metoden. Risk att engagemanget avtar efter initial entusiasm. Materialinköp kan försenas. Projektet är beroende av Göran Peterssons tillgänglighet.

Finansiering: Kommunala medel/anslag, Region, Arvsfonden, eventuellt EU-medel för folkhälsa, skolans egna medel.

Drift & förvaltning: Efter initial träning och prova-på integreras programmet i skolans ordinarie idrottsundervisning. Lärare ansvarar för fortsättning. Material förvaltas av skolan. Årlig kostnad: Minimal efter initial investering i material.

Genomförande:

- **Fas 1 (hösten 2025):** Första kontakt med fritids och skola. Presentera idén och projektet för lärare och ledning. Skapa intresse och förankring.
- **Fas 2 (januari 2026):** Formulera mätbara mål för prova-på-perioden. Utse ansvariga lärare som blir ambassadörer för projektet. Involvera personalen i processen från början.

- **Fas 3 (februari-maj 2026):** Genomförande av prova-på projekt med Göran Petersson som handledare. Regelbundna lektioner där eleverna får testa alla tre delar av programmet. Köp in nödvändigt material (jonglerbollar, hopprep, etc.).
- **Fas 4 (juni 2026):** Utvärdering genom elevenkäter, lärarobservationer och diskussion med personal. Beslut om fortsättning och integration i ordinarie verksamhet. Dokumentera metodik för fortsatt användning.
- **Fas 5 (hösten 2026):** Om utvärderingen är positiv, fortsatt programmet som del av ordinarie idrottsundervisning med skolans egna lärare.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Minimal miljöpåverkan. Material (bollar och rep) är långlivade och kan användas under många år. Ingen energiförbrukning eller transport krävs efter initialt inköp.
- **Socialt:** Eventuell positiv påverkan på arbetsmiljö i skolan genom lugnare och friskare barn. Ökad samvaro socialt genom gemensamma aktiviteter. Alla barn kan lyckas oavsett tidigare erfarenhet vilket stärker självkänsla och inkludering.
- **Ekonomi:** Låg initial kostnad för material (cirka 10 000 kr). Efter investering minimal löpande kostnad. Kan minska sjukfrånvaro bland elever genom ökad fysisk aktivitet. Ger långsiktig hälsovinst som minskar samhällskostnader.

6.6 Skol T-shirts

Vi vill ge alla som arbetar och går i skolan – totalt cirka 70 personer – en kostnadsfri T-shirt med skolans logotyp. Samtidigt erbjuder vi medlemmar och intresserade att köpa T-shirts, vilket både sprider varumärket och ger intäkter till den pedagogiska verksamheten.

Nuläge: Det finns redan en T-shirt design men endast i några få exemplar. De ekonomiska förutsättningarna är olika bland familjer och vi vill därför att tröjorna ska kunna ges kostnadsfritt till samtliga elever och lärare. Skolan har många volontärer (cirka 20 personer) som arbetar helt ideellt utan någon

ersättning.

Målgrupp & nytta: Elever, personal och volontärer får en T-shirt som stärker samhörigheten och visar tillhörighet till skolan. Medlemmar och bybor kan köpa T-shirts och stödja skolan ekonomiskt samtidigt som de sprider skolans varumärke. Detta bidrar till ökad synlighet och sammanhållning.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: XS

Kontaktperson: Kristina Lindberg

Projektgrupp: Skola

Effektmål & indikatorer: Alla elever, personal och volontärer har fått var sin T-shirt innan påsklovet 2026. Minst 20 T-shirts sålda till föräldrar, släktingar och bybor med viss vinst som går oavkortat till skolans verksamhet. Synlig ökning av skolans varumärkeskännedom i lokalsamhället.

Risker & hinder: Kräver finansiering för de kostnadsfria tröjorna. Risk för lågt intresse vid försäljning till allmänheten. Storleksproblem om mätningar inte görs noggrant. Leveranstid kan fördröja.

Finansiering: Sponsorer, lokala föreningar, intäkter från försäljning av T-shirts till allmänheten, eventuellt skolans egna medel.

Drift & förvaltning: Skolans styrelse ansvarar för inköp och distribution. Engångsinsats utan löpande drift. Vid framtida beställningar kan konceptet upprepas med intäkter från försäljning.

Genomförande:

- **Fas 1 (december 2025):** Ta in offert på T-shirt från olika leverantörer. Jämför priser, kvalitet och leveranstid. Välj leverantör.
- **Fas 2 (januari 2026):** Säkerställ finansiering för de kostnadsfria tröjorna genom sponsorer eller bidrag. Erbjud skolans elever, personal och volontärer att ta in önskemål om storlekar.

- **Fas 3 (januari-februari 2026):** Marknadsför möjligheten för föräldrar, släktingar, medlemmar och bybor att köpa T-shirts med viss vinst. Samla in förbeställningar och betalning.
- **Fas 4 (februari 2026):** Beställ alla T-shirts baserat på insamlade storlekar och förbeställningar. Säkra leverans innan påsklovet.
- **Fas 5 (mars 2026):** Distribuera T-shirts till alla elever, personal och volontärer samt till de som beställt. Fira lansering med gemensam aktivitet där alla bär sina tröjor.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Val av ekologiskt och rättvist producerat material kan minimera miljöpåverkan. Överväg miljöcertifierade leverantörer.
- **Socialt:** Känsla av social samhörighet och tillhörighet stärks. Volontärer får uppskattning för sitt arbete. Stärker skolans identitet och gemenskap.
- **Ekonomi:** Relativt låg investering ger både sammanhållningseffekt och ekonomisk vinst. Stärker skolans varumärke

7 Utvecklingsområde Service

7.1 Servicepunkt och servicehus

Vi vill skapa en central samlingsplats i Kvarsebo där flera servicetjänster finns tillgängliga för alla åldersgrupper. Kortsiktigt etablerar vi en servicepunkt i befintlig lokal där vi samlar tjänster som café, affär, matutlämning och information. Långsiktigt byggs ett dedikerat servicehus som blir byns centrum för service, handel och social samvaro.

[SAKNAS: Bild]

Nuläge: För närvarande saknas en central samlingsplats för service i Kvarsebo. Tjänster som café, affär och matutlämning är utspridda på olika platser vilket minskar tillgängligheten. Boende måste ofta transportera sig utanför byn för servicebehov som skulle kunna tillgodoses lokalt. Det finns ingen tydlig informationspunkt för besökare om byns föreningar, företag och turistmål.

Målgrupp & nytta: Boende i alla åldrar får enklare tillgång till vardagsservice lokalt och slipper transportera sig. Äldre och personer utan bil får ökad självständighet. Företagare och lokala producenter får en gemensam plats att erbjuda sina produkter och tjänster. Besökare får en tydlig punkt för information och service. Detta skapar arbetstillfällen och ökar attraktiviteten för inflyttning.

Prioritet: 1 (2026)

Svårighetsgrad: Svår

Kostnadsnivå: L

Kontaktperson: [SAKNAS]

Projektgrupp: Service

Effekt mål & indikatorer: Servicepunkt etablerad i befintlig lokal senast Q4 2026. Minst 3 tjänster samlade på samma plats (café, affär, information). Enkätundersökning om tjänstebehov genomförd Q3 2026 med minst 40% svarsfrekvens. Antal besökare per vecka mäts och följs upp. Servicehus med utökat tjänsteutbud planerat för 2030. Mätbar minskning av resor utanför byn för serviceändamål.

Risker & hinder: Ingen lämplig lokal eller plats finns tillgänglig. Låg efterfrågan om tjänsterna inte marknadsförs tillräckligt. Ekonomi - verksamheten måste kunna bära sig själv och minst en person. Vilja att flytta/samordna tjänster från nuvarande aktörer kan saknas. Olika tjänster kräver specifika anpassningar av lokaler som kan vara kostsamma. Långsiktigt servicehus kräver kommunal mark och stort ekonomiskt åtagande.

Finansiering: Leader-projekt, kommunala medel, starta eget-bidrag, Allmänna arvsfonden, regionala utvecklingsmedel, EU:s landsbygdsprogram. För långsiktigt servicehus: kommunala investeringsmedel, eventuellt offentlig-privat samverkan.

Drift & förvaltning: Drivs av lokal företagare med ideella krafter. Hyresvärd ansvarar för lokalunderhåll. Lokalvård av hyresvärd eller företagare. Årlig kostnad: S-M beroende på lokalhyra och tjänsteutbud. Långsiktigt kan kommunen äga servicehuset medan företagare hyr ytor.

Genomförande:

- **Fas 1 (Q2-Q3 2026):** Hitta och säkra lokal eller byggnad. Undersök möjligheter att hyra befintliga lokaler som KIK, Caféet eller annan lämplig byggnad. Förhandla med hyresvärd (kommun eller privatperson). Ansvar: Företagare för drift och koncept, hyresvärd för underhåll och anpassning. Extern hjälp: Företagare för lokal anpassning, förening för eventuell flytt av affär.
- **Fas 2 (Q3-Q4 2026):** Samla redan etablerade tjänster som matutlämning, affär, café, utbud av lokala producenter och tjänsteleverantörer på servicepunkten. Anpassa lokalen för olika tjänsters specifika krav. Ansvar: Företagare och hyresvärd. Extern hjälp: PostNord/DHL för postboxar, företagare och föreningar för flytt.

- **Fas 3 (Q3 2026):** Genomför enkätundersökning om vilka tjänster som efterfrågas av boende. Ta fram professionell enkät för korrekt och sanningsenlig statistik. Ansvar: Byrådet samlar in och presenterar resultat. Använd resultatet för att prioritera vilka tjänster som ska etableras.
- **Fas 4 (2027-2029):** Expandera tjänster och utbud baserat på enkätresultat och efterfrågan. Företagare investerar för att kunna utöka. Hyresvärd anpassar lokaler enligt föreskrifter. Extern hjälp: Nya aktörer som vill förlägga sina tjänster i servicepunkten. Marknadsför lokalt vad som finns tillgängligt.
- **Fas 5 (2028-2030):** Planera och eventuellt bygga dedikerat servicehus med tjänster för alla åldersgrupper. Samordna med bostadsgruppen för helhetslösning. Kommun upplåter mark eller bygger på kommunens mark. Ansvar: Kommun för byggnad, företagare för drift och marknadsföring. Detta är ett mycket långsiktigt och stort projekt som kräver omfattande planering och finansiering.

Hållbarhetspåverkan:

- **Miljö:** Mindre resande utanför byn ger minskad klimatpåverkan. Lokala producenter får försäljningsplats vilket minskar transportbehov. Centralisering av tjänster effektiviserar resursanvändning.
- **Socialt:** Möjlighet till social samvaro och mötesplats. Större lokal sammanhållning och kännedom genom gemensam punkt. Ökad tillgänglighet särskilt för äldre och funktionshindrade. Stärker känslan av levande ortskärna och gemenskap.
- **Ekonomi:** Gynnar lokala entreprenörer genom gemensam försäljningsplats. Ekonomisk vinst då inget resande behövs för service. Skapar arbetstillfällen lokalt. Ökar attraktiviteten som bostadsort vilket stärker lokal ekonomi. Servicepunkt kan ha flera inkomstkällor som uthyrning av utrustning (kajak etc.).

7.2 Digital handel/Utlämningsställe

Kvarsebo har tidigare haft två bemannade affärer. Den sista lades ner för drygt 20 år sedan. Därmed blev Kvarsebo beroende av stormarknader i Norrköping och Nyköping samt till lokala affärer i Krokek och Östra Husby. Kolmården Utveckling AB (svb) KOLAB har inköpt den gamla telestationen som ligger centralt i Kvarsebo och med stöd av medel från Leader Kustlandet inrättat lokalen för digital handel med kylrum, frys, hyllor för torrvaror, ingång anpassad för funktionshindrade mm. Handelslokalen öppnade i maj 2024.

Nuläge: Den digitala lanthandeln är i drift sedan våren-24. ICA Maxi i Norrköping har p.g.a. det stora intresset ökat antalet leveransdagar hit till två per vecka. Tack vare det får Kvarseboborna tillgång till 30 000 olika varor till stormarknadspris och med samma rabatter som erbjuds i Norrköping. Det enda som tillkommer är en plock- och transportavgift på f.n. 99 kr. Beställning och betalning görs on line. Även Systrana Brådhe i Nävekvärn levererar varor hit. Dessa volymer är inte lika stora som ICA:s utan är mer specialiserade på delikatesser och liknande. Förutom varuutlämning

sker här försäljning av närproducerade varor som kaffe, viltkött, must och rapsolja. Betalning sker därvid med Swish. Drygt 100 hushåll har löst ut en tagg för att få tillgång till den digitala handeln.

Målgrupp & nytta: Målgrupp är främst alla permanentboende inom Kvarsebo distrikt men även fritidsboende äre välkomna. Tack vare den digitala handeln kan åtskilliga bilresor sparas in. För främst äldre utan bil är handeln avgörande för att kunna bo kvar i Kvarsebo. För barnfamiljer är vinsten av handeln också uppenbar. Man spar mycket tid, pengar och kan slippa att skaffa två bilar.

För närproducenter utgör den digitala handeln en utmärkt möjlighet till försäljning av varor och gynnar därmed producenterna själva och sysselsättningen i bygden.

I avvaktan på att ett ev. servicehus enligt 7.1 kommer till stånd bör man sträva efter att den digitala handeln utvecklas med postboxar, manuell försäljning vissa tider m.m.

Driftkostnaderna (el, snöröjning och underhåll) uppgår till ca 20 000 kr/år.

Prioritet: Driftkostnader prioritet 1 (2026), postboxar prioritet 2, manuell försäljning prioritet 3.

Svårighetsgrad: Lätt

Kostnadsnivå: S

Kontaktperson: Per Rydberg

Projektgrupp: KOLAB

Risker & hinder: Om finansiering av driftkostnaderna inte kan lösas finns risk att verksamheten måste läggas ned.

Finansiering: Drift & förvaltning: Finansiering av

driftkostnaderna genom stöd av kommun och region måste lösas. Detta har hittills inte lyckats p.g.a. att kommunens varudistributionsplan inte insett möjligheterna med en mycket kostnadseffektiv varudistribution genom digitala varuutlämningsställen. Kvarsebo har inte heller pekats ut som en viktig ort för varudistribution. För att minska driftkostnaderna för el bör luftvärmepump och solceller installeras. Eventuell delfinansiering Leader Kustlandet. Elbehovet minskas då vintertid för uppvärmning av lokalen och sommartid för kylning av lokal och kylrum. En varm sommardag kan temperaturen inomhus uppgå till 30 grader.

Genomförande:

Fas 1 (Q1 2026): Installation av luftvärmepump och solceller. KOLAB fortsätter med stöd av Byrådet ansträngningarna att erhålla driftbidrag från kommun och region.

Fas 2 (Q1-Q4 2026): Arbeta vidare för att kunna erbjuda postboxar.

Fas 3 (Q2 2026 – Q4 2027): Skapa förutsättning för manuell försäljning vissa tider.

Hållbarhetspåverkan:

Miljö: Genom att kunna hålla den digitala handeln i drift kan bilresor från Kvarsebo minska i väsentlig utsträckning och därmed utsläpp av avgaser. Vissa familjer kan undvika att skaffa två bilar. Elbehovet kan minskas genom installation av luftvärmepump och solceller.

Socialt: Personer utan bil och körkort kan fortsätta att bo kvar i Kvarsebo. Den digitala handeln kan bli en naturlig mötesplats i Kvarsebo.

Ekonomi: Kvarseboborna får tillgång till varor med låga och rabatterade priser. Färre bilresor sparar mycket pengar. Lokala producenter gör ekonomiska vinster på lokal försäljning.

8 Slutord -Nästa steg

”Kvarsebo ska vara en levande och attraktiv plats för boende, besökare och företag.

Tillsammans, över generationer, bygger vi ett inkluderande och hållbart samhälle där alla kan känna samhörighet och stolthet

Kvarsebos Utvecklingsplan 2026 innehåller 27 olika projektförslag. Här finns enkla, komplexa, kortsiktiga och långsiktiga projekt i en härlig blandning. Allt kommer inte kunna genomföras under 2026 och vi får se projekten som en fantastisk idébank som visar Kvarsebos utvecklingspotential.

Under höstens arbete med planen har mer än 100 personer varit involverade. Det tydliggör ännu en gång det stora engagemanget i Kvarsebo för att vilja vara delaktig i att värna och utveckla sin bygd.

För att säkerställa att arbete med utvecklingsplanens projekt fortsätter har en ny arbetsgrupp tillsatts. Arbetsgruppen rapporterar till Byrådet. Första uppdraget blir att ta fram en ansökan till Norrköpingskommun för att kunna ta del av bidraget *Landsbygdspeng 2026*, Norrköpingskommun.

Under 2026 kommer fler involveras i de olika projekten. De ekonomiska förutsättningarna är avgörande för att kunna genomföra projekten. Vi kommer därför att söka bidrag och donationer där det går. Självklart kommer vi också vilja ha en fortsatt dialog med kommun och region för att de ska stötta oss i våra ambitioner att ge Kvarsebo fortsatt goda möjligheter att vara en hållbar, attraktiv och livskraftig plats i regionen.

Stort Tack till Alla som deltagit!

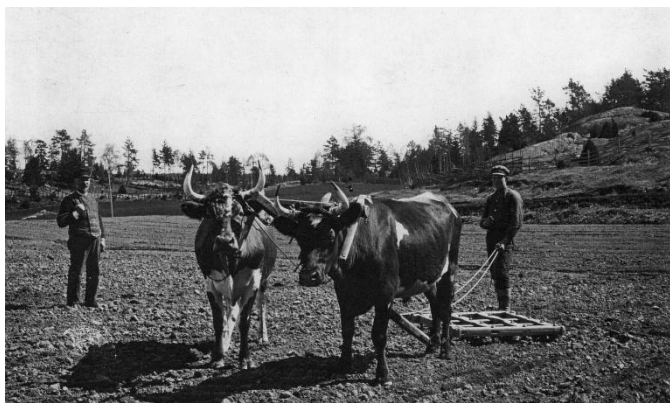
Byrådet februari 2026

Bilaga 1. Från Då till Nu – Kvarsebos historia i korthet

De första Kvarseboborna kom paddlande till våra trakter för 11 000 år sedan och bosatte sig på de högsta partierna av Kolmården kring Nävsjön, som då stigit ur havet efter inlandsisen.

Landhöjningen gick snabbt och stranden försköts söderut. Stenåldersfolket följde efter. För ca 5 000 år sedan var Kvarsebo förhållandevis tätbefolkat med många bosättningar på nivån kring 25 m över dagens havsytta. Man levde på jakt och fiske och hade nu lärt sig att bränna keramik med fina mönster, som varierade från tid till annan. Detta har studerats vetenskapligt vid Säter. Därefter lämnade de flesta av någon anledning Kolmården. Kanske lockade de bördiga markerna på Vikbolandet människorna att övergå till att försörja sig på jordbruk?

Fynden från brons- och järnåldern är få i Kvarsebo, vilket tyder på att området låg öde. Under medeltiden fick de många gårdarna på Vikbolandet upp ögonen för Kolmårdens sydsluttningar. Här fanns vattenkraft att nyttja längs främst Kvarseboån och Djupviksån. Mjöl- och sågkvarnar anlades. Man hade djur här sommartid på ängs- och hagmarkerna och bärgade hö till vinterfoder, som fraktades vintertid till Vikbolandet på isen. Bråviken var lätt att ta sig över såväl sommar som vinter medan det väglösa Kolmården var svår och farlig att passera. Detta är anledningen till att landskapsgränsen mellan Östergötland och Södermanland kom att gå i "vattendelaren" mitt uppe på Kolmården.

Under 15- och 1600-talet bildades många av de gårdar i Kvarsebo som fortfarande finns kvar genom att mark löstes in från Östkind's häradsallmänning, som ägde och fortfarande äger huvuddelen av all mark i Kvarsebo. Några stora gods har aldrig funnits här. Genom förbättrade bruksmetoder kunde gårdarna försörja alltför många familjer och gårdarna delades upp – ofta mellan bröder. Till en början låg då flera gårdar kvar i en by och man delade på åker-, ängs- och skogsmark. Under 1800-talet

genomfördes laga skifte i alla byar utom Skyttholmen. Marken delades upp mellan gårdarna och boningshusen flyttades ut så att varje gård kom att ligga på sin egen mark. I början på 1900-talet fanns ca 100 gårdar i Kvarsebo socken, som hade egna mjölkkor. Idag har vi två mjölkgårdar kvar med i stort sett lika många djur som tidigare, men som producerar väsentligt mer mjölk än för hundra år sedan. Några gårdar har idag nötdjur för köttproduktion. Man levde långt in på 1900-talet till stor del på självhushåll.

Fisket har sedan den allra äldsta tiden varit viktig för försörjningen. Kvarsebo hade så sent som på 1940-talet ett 40-tal yrkesverksamma fiskare. Många småjordbrukare hade också fisket – speciellt vinternotfisket – som viktig biinkomst fram till om 1950-talet. Nyligen slutade den siste yrkesverksamme fiskaren i Kvarsebo att fiska.

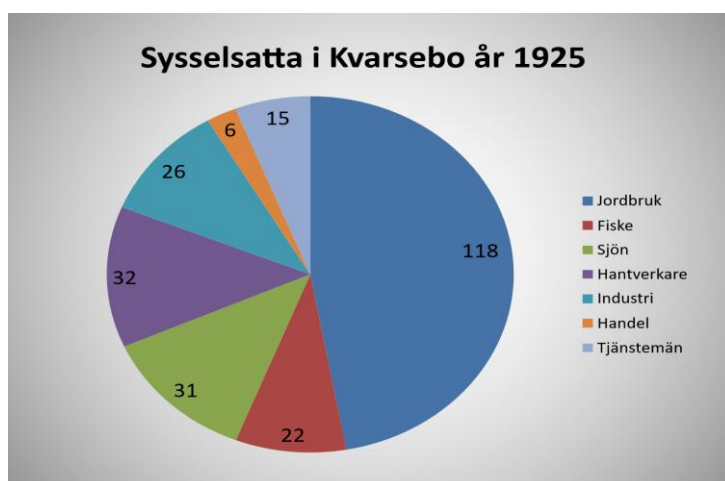
Skogen var i äldre tider också en viktig inkomstkälla i Kvarsebo. På 1800-talet inrättades tre kronoskogvaktarboställen här och Häradsallmänningen hade anställda skogshuggare. Många hade skogen som biinkomst. Idag har Häradsallmänningen ingen anställd kvar i Kvarsebo utan verksamheten bedrivs med konsulter och entreprenörer.

Industriell verksamhet har bedrivits under lång tid i Kvarsebo. Redan under medeltiden fanns här järngruvor och hyttor och som nämnts mjöl- och sågkvarnar. Kalksten och marmor har brutits ända in på 1950-talet. Under 1800-talet och in på 1900-talet har det funnits upp till tre tegelbruk i Kvarsebo. Den sista sågen lades ner på 1960-talet och en tidigare framgångsrik träemballagelindustri i Stugubråten på 1970-talet.

Kvarsebo har under lång tid haft många skickliga båtbyggare som bedrivit sin verksamhet i liten skala. I början på 1900-talet anlades ett båtbyggeri vid Rasktjappan som blev framgångsrik och drivs nu av den fjärde generationen Forsberg. Som mest byggde man under 1950-talet mer än 400 båtar på ett år. Tillverkningen har nu upphört och företaget är under avveckling.

Från 1600-talet blev det en stadig befolkningstillväxt fram till 1920-talet. Befolkningen fördubblades varje århundrade. Toppen nåddes år 1922 då vi hade 871 invånare. Sedan halverades befolkning fram till 1970-talet. Detta berodde främst på att jordbruket och fisket inte kunde försörja lika många. Småindustrier som sågar, kvarnar, marmorbrytning m.m. blev olönsamma och lades ner. En del tog arbeten i fabriker i städerna, några utvandrade till Amerika. Sedan 1970-talet har invånarantalet legat i stort sett still mellan 400 och 500.

Jämför man sysselsättningen i Kvarsebo för 100 år sedan och nu inser man vilka stora förändringar som skett. Då var en majoritet av befolkningen sysselsatta inom jordbruk och fiske. Ett 30-tal hade arbete på sjön som skeppare, båtsmän o.s.v. och nästan lika många inom småindustrierna. På tjänstemannasidan är det intressant att se att vi då i Kvarsebo hade egen fjärdingsman, barnmorska och telefonföreståndare. Vi hade tre skogvaktare och en kyrkoherde. Inga av dessa finns längre kvar i Kvarsebo.

Vi hade för 100 år sedan två affärer i Kvarsebo och egen poststation. Vad beträffar kommunikationer har stora förändringar skett. På 1870-talet fick Kvarsebo under den isfria delen av året daglig båtförbindelse med Norrköping. Plötsligt blev det möjligt att under samma dag ta sig till centrala Norrköping och där uträtta ärenden och sedan fara tillbaka till Kvarsebo. Varor kunde skickas behändigt i båda riktningar. Nu blev det möjligt för Norrköpingsbor att ha sommarställen här vid det vackra Bråviken vilket resulterade i att bl. a. ett antal

”grosshandlarvillor” kom till, som skiljde sig markant från ursprungsbebyggelsen. Sedan dess har många fritidsställen kommit till, vilket gör att befolkningen sommartid flerdubblas. Bråviken och Kolmården lockar!

Det bör noteras att först 1929 fick Kvarsebo väg till Norrköping via Timmergata. Samma år etablerades busstrafik, men som lades ner för ett par år sedan. Under en period hade Kvarsebo även daglig bussförbindelse med Nyköping. För 100 år sedan var bilen bara förunnat några få förmögna medan idag är den helt avgörande för att kunna bo och verka i Kvarsebo. Den urgamla färjeförbindelsen över Bråviken har blivit allt viktigare. Östkind's färja som kom i drift 1932 var byggd för två personbilar och kunde inte ta tung trafik. Leden trafikerades endast under den isfria delen av året. 1959 flyttade leden till Säter och fick då väsentligt bättre kapacitet samt kunde frakta tung trafik året om.

Kvarsebo, som har en lång intressant historia, har alla förutsättningar att utvecklas vidare som en attraktiv ort i det vackra gränslandet mellan Kolmården och Bråviken.

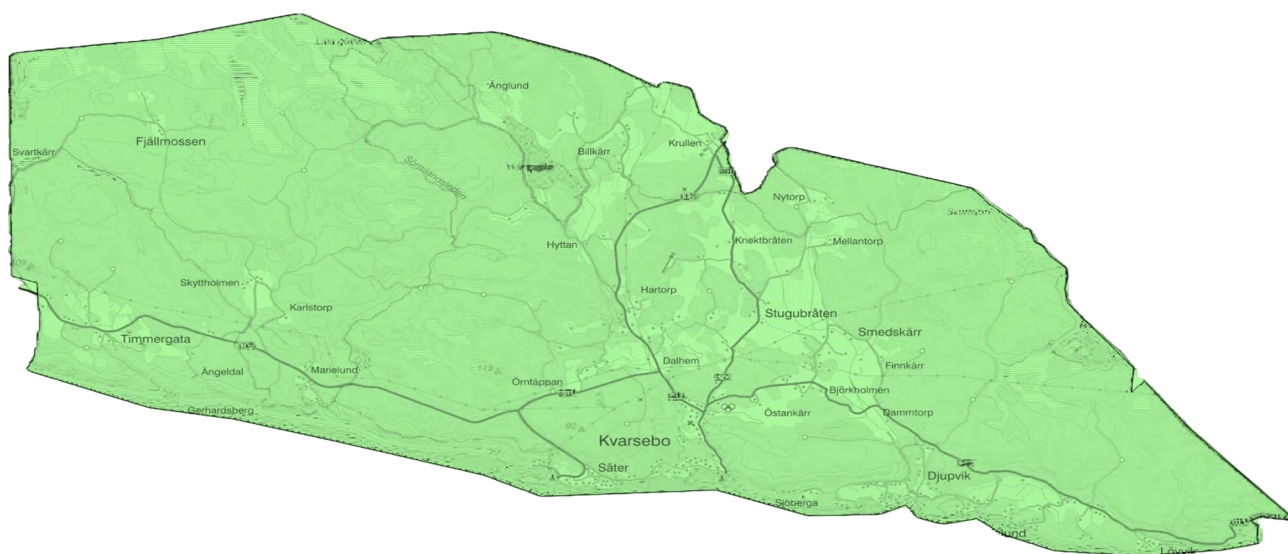
Bilaga 2. Fakta Kvarsebo

Valda delar från Statistikrapport från Statistiska centralbyrån, aug 2025.

Ca 450 fast boende i framför allt småhus. Stor andel "obebodda" småhus som gissningsvis är fritidshus. Av de vuxna har 90% minst gymnasieutbildning, vi har många egna företagare och över 60% pendlar till jobbet. Medelinkomsten i Kvarsebo är samma som för riket i stort.

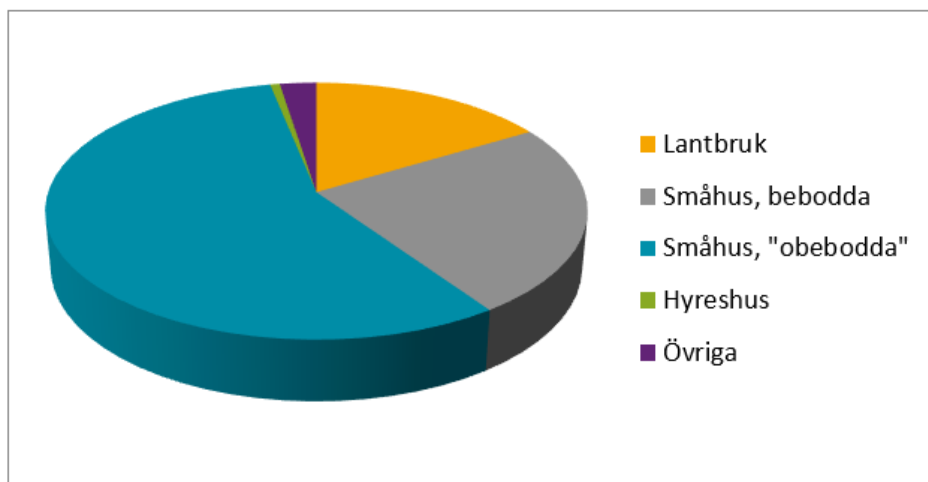
För en mer komplett bild vore det värdefullt med mer fakta som inkluderar *alla* som bor här, även de som inte är skrivna här.

Områdets Karta

Figur 1: Kvarsebos geografiska utsträckning

Fastigheter

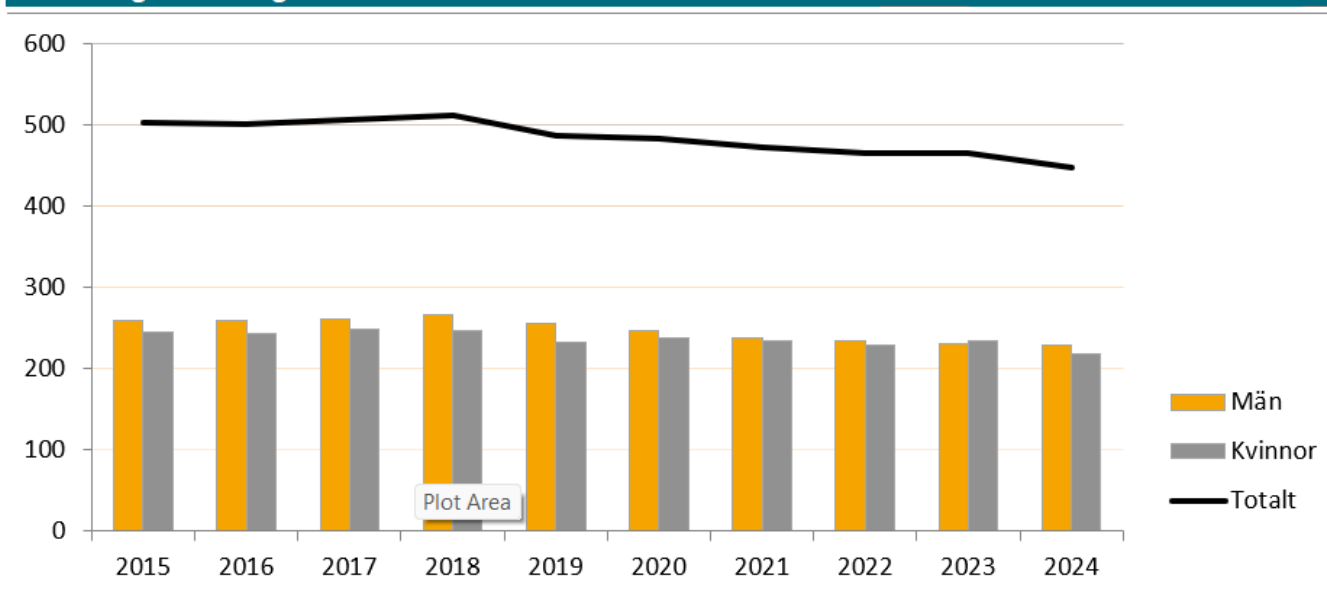
Figur 2: Fördelning av fastighetstyper

Notera den höga andelen "obebodda" småhus (233 hus). Dessa är i allmänhet bebodda, men av personer som är skrivna någon annan stans - förmodligen i hög grad fritidshus.

Befolkning och demografi

Befolkningsutveckling 2015 - 2024

Tabell 2

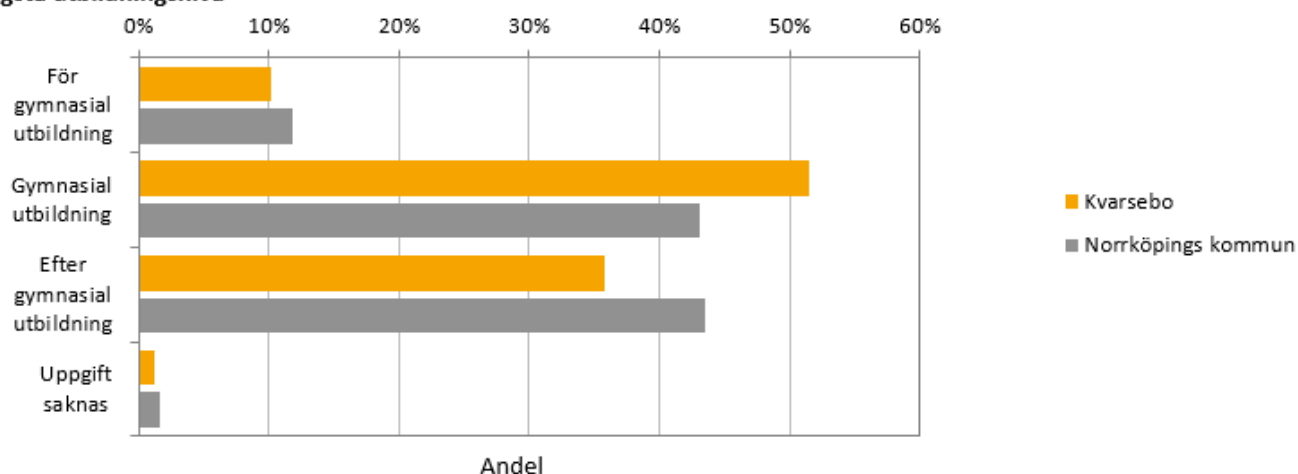
Figur 3: Befolkningsutveckling 2015-2024

2024 var det ca 450 personer som är skrivna i området i 189 fastigheter. De 233 "obebodda" småhusfastigheterna bidrar i verkligheten förmodligen med några hundra till. En del i vår utvecklingsplan är att öka antalet skrivna personer i området.

Medelåldern (49,8 år) är hög jämfört med kommunen totalt (41,1). Befolkningstätheten (5,5 invånare per km²) är extremt lågt jämfört med kommunen totalt (96,6).

Utbildning

Högsta utbildningsnivå

Figur 4: Utbildningsnivå

90% har minst gymnasieutbildning. Jämfört med Norrköpings kommun totalt så har Kvarsebo lägre andel högskoleutbildade och högre andel gymnasieutbildade.

Inkomster

Disponibel inkomst 2023, hushåll

Tabell 7

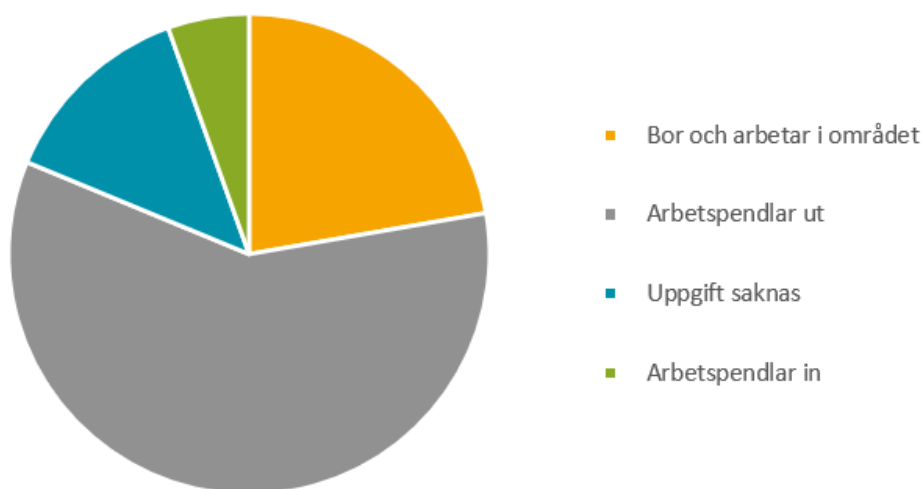
Källa: Inkomst- och taxeringsregistret

	Inkomst		Antal hushåll
	Medel tkr	Median tkr	
Kvarsebo	587	463	208
Norrköpings kommun	521	413	67 453
Tätort/Riket	577	441	4 258 484
Utanför tätort/Riket	624	531	584 105
Riket	583	452	4 842 589

Figur 5: Disponibel inkomst per hushåll

Medelinkomsten i Kvarsebo ligger lite över medelinkomsten jämfört med Norrköpings kommun totalt.

Pendling

Figur 6: Andel pendlare

2023 så pendlade ca 60% av Kvarsebos 243 förvärvsarbetare ut från området.

Entreprenörer/företagare

Antal arbetsställen 2025

Tabell 8a

Källa: Företagsdatabasen

	Antal arbets- ställen
Antal anställda	
0	81
1-4	10
5-9	3
10-19	1
20-	0
Totalt	95

Figur 7; Arbetsställen i området

2025 så fanns det 95 arbetsställen i området, varav 14 hade anställda.

Antal arbetsställen 2025

Tabell 8b

Näringsgren		Näringsgren	
Jordbruk, skogsbruk och fiske	28	Finans- och försäkringsverksamhet	2
Utvinning av mineral	0	Fastighetsverksamhet	5
Tillverkning	9	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	11
Försörjning av el, gas, värme och kyla	0	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	4
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	0	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	0
Byggverksamhet	14	Utbildning	3
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	4	Vård och omsorg; sociala tjänster	2
Transport och magasinering	2	Kultur, nöje och fritid	2
Hotell- och restaurangverksamhet	3	Annan serviceverksamhet	2
Informations- och kommunikationsverksamhet	3	Avdelning saknas	1

Figur 8: Arbetsställen per näringsgren

Jordbruk, skogsbruk och fiske har dubbelt så många arbetsställen (28 st) som tvåan byggverksamhet (14).

Bilaga 3. Kvarsebo byaråd och föreningsliv

Byrådet

När kommunen hade beslutat att lägga ner skolan kraftsamlades det i byn på många olika sätt. Bl.a. tog vi hit dåvarande landshövdingen Björn Eriksson för att få stöd och råd hur vi skulle kunna gå vidare. Han liknade en by vid ett bord som vilar på fyra ben: skolan, kyrkan, föreningslivet och affären. Det går att klara bordet att stå hjälpligt också på tre ben, men om skolan nu skulle försvinna skulle det inte fungera, för läget med affären var redan mycket osäkert.

Landshövdingen rekommenderade oss att satsa på ett byråd med representanter för alla befintliga föreningar och den lokala församlingen och beskrev vilken kraft det kan ge. Sagt och gjort: föreningarna i Kvarsebo, som är ganska många, började träffas i regelbundna sammankomster dels för att dryfta gemensamma frågor, dels för att se till att de olika verksamheterna inte skulle kollidera tidsmässigt med varandra. Och sedan har det fortsatt så..... Idag finns både skola och nyöppnad digital lanthandel så bordet tycks stå stadigare igen!

Föreningar och övriga organisationer som f.n. ingår i byrådet är: Kvarsebo IK, Kvarsebo Hembygdsförening, Kvarsebo kyrkliga syförening, Kvarsebo PRO, Kvarsebo Båtklubb, Kvarsebo Kultur, Ideella föreningen Kvarsebo skola, Kvarsebo-Säters vägförening, Färjkarlsbergets kooperativa hyresgästförening, Brandvärnet samt Kolmårdens församling.

Föreningar

Kvarsebo Hembygdsförening

Bildades: 1958

Antal Medlemmar: 215

Verksamhet/Ändamål: Väcka och utveckla intresset för de historiska och kulturella värdena samt naturen i hembygden.

Aktiviteter: Föredrag, hembygdsvandringar, utflykter, studiecirklar, utställningar och dokumentation

Utmaningar: Att få in nya yngre medlemmar

Kontakt: Ordförande Jan Moberg

löpning, midsommarfester, rinkbandy, ridning, räkfrossor, segling, skidor, skridskor, sparkstötting, styrketräning, teater, utegym, valborgsfester, volleyboll mm..

Aktiviteter: Midsommarfirandet, Valborgsfirande o h Kolmårdsrundan trail run är stora arrangemang. Löpartävlingen hösttrailsen har de senaste åren utvecklats och blivit ett fantastiskt arrangemang och dragplåster till Kvarsebo.

Kontakt: Ordförande Johan Connmann, Kassör Annika Rydberg

Ideella Föreningen Kvarsebo Skola och Förskola

Bildades: Skolan 2004 och Förskola 2014

Antal Medlemmar: 105

Verksamhet: Förskola samt Skola klass F-6 med Allmän inriktning

Skolan fyller en viktig funktion i byn vilket också tydliggjordes då Skolan blev en av Utvecklingsplanens prioriterade områden. Se mer info under punkt 10. Skola

Kontakt o information: rektor.kvarsebo@gmail.com, ordforande.kvarsebo@gmail.com, www.kvarsebaskola.se, Facebook och Instagram

Kvarsebo Kultur

Bildades: 2008.

Antal Medlemmar (senaste årsmötet): 59 familjemedlemskap o 20 enskilda

Ändamål: Främja kulturverksamhet i Kvarsebo.

Prioriterade områden: Musik-Teater-film

Aktiviteter: Musikarrangemang med olika inriktning både för unga och äldre. Teaterföreställningar både på hemmaplan, i skolan och som teaterresor till Norrköping. Filmkvällar sista söndagskvällen varje månad. Ibland sker programmen som samarrangemang främst med Kolmårdens församling.

Utmaningar:

- att hitta villiga personer att ställa upp i styrelsen
- att erhålla ekonomisk bärkraft

Kvarsebo Idrotts Klubb – KIK

Bildades: Kvarsebo Idrottsklubb fyller 95 år 2025

Antal Medlemmar: 21 enskilda, 52 familjer + 3st hedersmedlemmar

Verksamhet/Ändamål: KIK och Klintvallen är en mötesplats för många i Kvarsebo och dess omnejd

Kvarsebo IK är en klubb som sysslat och sysslar med mycket: bastu, bandy, bordtennis, boule, bugg, cykel, fester, fotboll, friidrott, gymnastik, gång, innebandy,

Kvarsebos Kyrkliga Syförening

Bildades: 1882 (nämns då i "Pålysningssboken")

Antal Medlemmar: 28st

Verksamhet/Ändamål: att verka för medlemmars gemenskap, trivsel och uppbyggelse. Insamlar medel till kyrklig och humanitär verksamhet.

Aktiviteter: Möten varje vecka, annonserad aktivitet 1ggr/månad, Östgötadagarna, Kyrkkaffe, Höstmarknad, Allsången.

Utmaningar: Då medelåldern i föreningen är relativt hög har vi alltid en förhoppning om att få med yngre förmågor.

Kontakt: Irene Gustafsson

Kvarsebo PRO

Bildades: 50-talet

Antal Medlemmar: 73st

Andra organisationer i byrådet:

Kolmårdens församling (Svenska kyrkan i Norrköping)

Bildades: 2010

Antal Medlemmar: Totalt 19 586 st

Verksamhet/Ändamål: I Kvarsebo är församlingen en naturlig del av samhället och bygden. Församlingshemmet är en knutpunkt och en lokal som finns tillgänglig för många, inte bara den egna verksamheten.

Aktiviteter: Förutom Svenska kyrkans kärnverksamhet (gudstjänst, diakoni, undervisning och mission) finns barn- och vuxenköror. Verksamhet för daglediga så som sopplunch, syförening och kvällsaktiviteter. Det finns ett upparbetat och omfattande samarbete med övriga föreningar i Kvarsebo.

Utmaningar: Utmaningen är att skapa mötesplatser för olika behov. Att Kvarsebo saknar kommunala kommunikationer är en utmaning för våra medlemmar särskilt barn, ungdomar och äldre som inte är motorburna. Församlingen vill kunna erbjuda mötesplatser och sammanhang riktad till alla grupper.

Kontakt: Församlingssherde Sigrid Wessén

Brandvärdet

Bildades: Början av 1920-talet

Antal Medlemmar: 13 frivilliga brandvärdspersoner

Verksamhet/Ändamål: Ändamålet för värdet är att minska skador och vara först på plats för att rädda liv, miljö och egendom.

Aktiviteter: Värnet lyder under Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG). Löpande utbildningar och övningar genomförs under året och planeras tillsammans med RTÖG.

Utmaningar: Utmaningarna är att vara förberedd och kunna göra allt för att rädda människoliv och egendomar. Ett nytt uppdrag kommer införas att brandvärdet ska vara utbildad och förberedd inför eventuella krigshändelser

Kontakt: Per Rydberg

Verksamhet/Ändamål: Ska gemenskap och samvaro för medlemmarna

Aktiviteter: 8ggr/år aktivitet + underhållning och årligt restaurangbesök samt korvgrillning. VT26 Boule på KIK

Kontakt: Ordförande Johan Connman

Kvarsebo Båtklubb

Bildades: 1980

Antal Medlemmar: 110

Verksamhet/Ändamål: Ca 25-tal bojplatser att hyra för klubbens medlemmar. Ansvarar för översyn av Kvarsebo badplats (inkl. städ, lättare reparationer och i- och upptagning av pontonbrygga)

Aktiviteter: Bojar tas upp och läggs i, vår och höst.

Utmaningar: Få fler yngre att intressera sig för styrelsearbete samt deltagare på de två arbetsdagarna

Kontakt: Ordförande Claes Wärm

Färjkarlsbergets kooperativa hyresgästförening

Bildades: 2020

Antal Medlemmar: 11 Hushåll

Verksamhet/Ändamål: Planera, uppföra och hyra ut 12st lägenheter på Färjkarlberget (vid KIK)

Aktiviteter: Har planerat och fått bygglov på lägenheterna

Utmaningar: Finansiering och uthyrning av samtliga lägenheter från start

Kontakt: Ordförande Jan Moberg

Samfällighetsförening Kvarsebo-Säters Vägförening

Bildades: 2001

Antal Medlemmar: Samtliga 171 Fastigheter längs vägen

Verksamhet/Ändamål: Vägförening omfattar 6,5 km väg samt viss parkmark. Enskilda vägens skötsel samt vinter- och barmarksunderhåll.

Utmaningar: De statliga bidragen räcker inte utan måste tas ut av fastighetsmedlemmarna

Kontakt: Lisbet Paulsson

Kolmårdens Utveckling AB (svb)

Bildades: 2020

Antal Medlemmar: 86 aktieägare varav 20 från Kvarsebo

Verksamhet/Ändamål: Kolmårdens Utveckling AB (svb) är ett aktiebolag som skall medverka till utveckling av Kolmården i Norrköpings kommun, genom att bygga, förvärva, förvalta och hyra ut fast egendom, stödja åtkomsten av service.

Aktiviteter: Har anlagt och driver Digital lanthandel i Kvarsebo, Planerar för 12 lägenheter på Färjkarlberget

Utmaningar: Att finansiera byggandet av fast egendom och serviceanläggningar. Öka antalet medlemmar i Kvarsebo

Kontakt: vd Gunnar Casserstedt

Bilaga 4. Utvecklingsplan Process 2025

Process

- Ta tillvara befintliga initiativ - Kvarsebo har en spännande historia, rikt föreningsliv och stort engagemang, all utveckling kan byggas stark på dessa grunder.
 - Processen är öppen för alla som vill engagera sig för att jobba i linje med vår vision.
 - Inkludera alla åldrar i utvecklingsarbetet
 - Använd gärna den ekonomiska analys som statistiska centralbyrån gjort åt oss
 - Skriv i den mall som varje gruppledare fått
 - Här finns möjlighet att tänka både långsiktigt och kortsiktigt samt identifiera både stora och små initiativ/projektet. Var därför noga med att det tydligt framgår vad som gäller, också avseende ekonomi och tid
 - Utvecklingsplanen är ett "Levande dokument" och kan utvecklas /revideras, typ årligen
-

Tidplan -arbetsprocessen

3/7	Infomöte hos kommunen
4/7	Områdeskarta
10/7	LEA Stopp/Go
18/8	Statistisk Analys klar
19/8	Uppstartsmöte LEA
20/8	Förankra projektet i BYARÅDET
22/9	STORMÖTE nr1 – Workshop i Christinagården 80st deltagare 30st i skrivargrupperna
6/10	Uppstart SKRIVARMÖTE – Digitalt möte tot. 29 personer i alla åldrar
8/10	BYARÅDET - Rapportera Status
10/10	Skrivarmall, Vision samt Nyckelord till skrivargrupperna
12/10-18/11	Intensivt ARBETE I RESPEKTIVE GRUPP drivs av gruppledarna. (Tina – sammanhållande + Gruppledare + Referenspersoner+ Byarådet Avrapportera till Byarådet Muntligen vid möten samt skriftligen)
19/11	Samlingsmöte skrivargrupperna samt Besked om beslutskriterier för att få ta del av Landsbygdspengen.
18/11-24/11	Skrivargrupperna justera vissa texter efter kommunens beslutskriterier.
24/11-5/12	Sammanställa utvecklingsplanen – Tina + Resurspersoner
3/12	Förankra i BYARÅDET
8/12	STORMÖTE nr2 - Presentera utvecklingsplanen Drygt 50 personer deltog Arbetsgrupp med Mandat utsågs
Januari	Arbetsgruppen sammanställer ansökan om Landsbygdspeng samt förslag på hur vi tar alla övriga förslag vidare
4/2	Beslut i Byarådet

- Februari **Skicka in vår ansökan Landsbygdspengen 2026 till Kommunen**
- Hela 2026** **Mer Action än planer 😊**
- April 2027 **Redovisa – så har landstingspengen använts!** (återkoppling till kommunen)

Bilaga 5. Miljö och hållbarhet i Kvarsebo

Arbetet för att bevara områdets naturvärden görs kontinuerligt i byn. Längs bäckravinen finns skyltar med information kring unika arter och växter som lever där. Beträktaren får en inblick i den biologiska mångfald, inklusive de lekande havsöring som rör sig upp i bäcken på hösten och ormbunken strutbräken som växer längs stigen.

Under 2023 planterades en äppellund vid Christinagården där människor fick donera ett träd eller fler i utbyte mot en god gärning. Detta skapar både värde i nutid, framtid och sedan också som historia för kommande generationer.

Kvarsebo Hembygdsförening har också tagit initiativ till att gå med och bilda "Världens längsta blomsteräng". Projektet är ett initiativ från Naturskyddsföreningen där fokus har varit vägkanter längs med mindre vägar, ett blomnätverk som utvecklar och bevarar den biologiska mångfalden.

Kvarsebo IK anordnar varje år fler lopp som bidrar till hälsa och välmående. Men också gemenskap och värde för byn. De arbetar starkt för att barn och ungdomar ska hitta ett intresse för rörelse och glädje.

Vi har också en yogastudio i byn, det ger tillgänglighet för rörelse och sinnesro att delas för att skapa ett mer hållbart liv med mindre stress och starkare gemenskap.

Kvarsebo bidrar med miljönyttor så som matproduktion, energi och bevarande av natur och kulturvärden. Att skapa förutsättningar för människor att bo permanent och besökare att njuta av naturen och miljön är en viktig del i ett bredare hållbarhetsarbete. Detta kan indirekt bidra till att bevara miljönyttor.